

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne peti-vrata po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 25.

Žalostne razmere na k. k. Werksvolksschule v Idriji.

Malo je zavodov na Kranjskem, o katerih bi se bilo žulo že toliko pritožb, kakor ravno o c. kr. rudniški šoli (recte k. k. Werksvolksschule, kakor nosi naslov) v Idriji, ali prav gotovo ga ni zavoda, kateremu bi bile pritožbe tako malo hasnile, kakor ravno tej nesrečni šoli.

Znan je vpliv nemške birokracije celo na deželne zavode, ki jih vendar plačuje in vzdržuje slovenska dežela; potem si pač ni težko misliti, kako blagodejen mora biti ta vpliv na zavod, ki ga vzdržuje erar, čigar predstavitelj pa so nemškoterikanski birokratje. Ti ljudje že sploh niso naklonjeni šolstvu, toliko manj še, ako se tiče ubogih slovenskih otrok. Zato je idrijska k. k. Werksvolksschule prava pastorka med svojimi sestrami v deželi. Gospoda, oziroma gospod pri rudniški direkciji ji prav po mačehovski reže proketo trd kruh in zdi se nam, da včasih celo brez vednosti poljedeljskega ministrstva. Tako zvani »Sparsystem« je tu prav nesramno grdo v cvetu.

K. k. Werksvolksschule ima 5 deških razredov s 3 paralelkami, in 6 dekliških razredov, takisto s 3 paralelkami. Oba oddelka imata skupno nad 1000 (tisoč) otrok in sta združena pod enim vodstvom. Vodja pa mora poleg svojih pisarniških poslov še prav pridno učiti svoj razred, ki šteje kakih 60—70 otrok. Zakaj se oddelka popolnoma ne ločita in zakaj se ne da vsakemu svoje vodstvo? Radi »Sparsystema«. Poljedeljsko ministrstvo je z odlokom z dne 5. marca 1903, št. 2053/183 ustanovilo na tej šoli 14 definitivnih učiteljskih mest, poleg tega še mesto kateheta in učiteljice za obitno šolo extra statum. Ali kaj vidimo? Mesto 14 učnih moči jih je stalno nastavljenih le 12, med temi 8 učiteljic, dalje 1 suplent in 4 volonterji (3 učiteljice). Pripominjamo, da je volonterjem dovoljena milostna

nagrada mesečnih 60 K. Zakaj se ne razpiše ta prazni dve stalni mesti? Radi »Sparsystema«. Ko je lansko leto ena izmed volonterk napravila izpit učiteljske usposobljenosti, je šla k rudniškemu nadsvetniku, naj razpiše eno mesto, da bo ona prosila zanje; in kakšen je bil odgovor? Lakoničen: »Ich kann nicht«.

Skoro vsi razredi na obeh oddelkih so prenapolnjeni. Toda deškemu bo nekaj učencev odvzela mestna realka, kaj pa z dekliškim? Z ozirom nato je neka za šolo posebno vneta g. učiteljica predlagala pri učiteljski konferenci, naj bi se rudniško ravnateljstvo naprosilo, da ustanovi na dekliškem oddelku poleg šestega še sedmi razred, pa bi se na ta način tudi prenapolnjenosti odpomoglo. Dasi se je tudi deželni šolski svet izrekel, naj se šola razširi navzgor, to je, naj se pomnoži število razredov in ne paralelek, se vendar rudniško ravnateljstvo ni oziralo na te predloge, marveč je kar ukazalo, da se sme ustanoviti kvečjemu še ena paralelka, sicer pa še te ni treba, ker mora vodstvo šole skrbeti za to, da se učenci primerno razdele po vseh razredih. Ljudje božji, ali ste že čuli kaj takega?! Po tem ukazu učenci ne bodo šli iz enega razreda v drugega, ker so dobili prvi red, ampak zato, da se umaknejo drugim, in zopet učenci ne bodo zato ostali v enem razredu, ker niso sposobni za višji razred, ampak zato, ker bi bilo v višjem preveč otrok. To je pedagogika. Tako se godi, kadar se kopitar loti slikarstva. Nadsvetnik Schmid dela s k. k. Werksvolksschule kakor svinja z mehonom. Nele da nima niti pojma o ljudskošolski izobrazbi, on tudi nima srca za tiste uboge živalce, katerim je namenjena ta šola. »Nur sparen, nur sparen, damit die Tantiemen grösser werden!«, to je parola pri rudniški direkciji, pa če vse vzame vrag, da se le tantijem ne loti. No, letos n. pr. jih že ni vzel, tako je samo g. nadsvetnik baje dobil 1200 K (reci dvanajststo kron) nagrade

Eno učiteljsko mesto. Se že splača štediti.

Človek bi pričakoval, da je gosp. nadsvetnik vsaj dosleden pri štedenju z erarišnim premoženjem. Pa ni. Evo dva velpomembna kontrastna slučaja. Nekemu c. kr. učitelju boleha ta že dolgo časa soproga in hčerka. 50 gl. na mesec, pa bolezen v rodbini; zdravila draga, živila draga. Komu se ne smili tak človek? Gotovo vsakomur, samo g. nadsvetniku Schmidu ne. Dotični učitelj je šel namreč h gosp. nadsvetniku, mu razložil svoj beden položaj in prosil podpore. G. nadsvetnik mu je svetoval, naj napravi vlogo na poljedeljsko ministrstvo, da ga bo že priporočil. Storjeno. Prošnja je bila priporočena tudi od deželnega šolskega nadzornika. Čez dolgo časa pa dobi dotični učitelj od rudniške direkcije odlok, da mu je ministrstvo prošnjo odbilo. Sreča pa je hotela, da je ves obupani učitelj izvedel po drugi strani ravno nasprotno, da mu je namreč poljedeljsko ministrstvo dovolilo (ako se ne motimo) 100 K podpore. Podal se je še enkrat h g. nadsvetniku in ponižno vprašal, ako se je g. nadsvetnik morebiti zmotil, ker on dobro ve, da mu je bila prošnja ugodno rešena. Tedaj pa je g. nadsvetnik planil pokoncu, češ, da hoče učitelj bolje vedeti kakor on sam itd. Dotični učitelj pa se je mirno poslovil, hoteč po drugi poti priti do svojega denarja. Čez pol ure ga je pa že rudniški sluga iskal po mestu in — podpora mu je bila izplačana. V kakšen fond bi bile izginile tiste kronce, da ni učitelj izvedel zanje?

Pa nasproten slučaj. Gospod nadsvetnika je jezilo, da so gospodične učiteljice in nekateri gospodje uradniki igrali tennis na prostoru, ki je last lepševalnega društva in so tako prišli v dotiko s slovenskim meščanstvom. Zato je dal napraviti na erarišnem svetu nov tennis prostor za kazarne. Potem pa jih je hodil nadzorovat, ako so se vsi preselili iz slovenskega na kazinarški prostor. Od izvedenca smo poizvedeli, da je to

delo stalo najmanj 2000 K. Iz katerega fonda so se pa ti stroški pokrili? Pa vsaj ni zadostovalo tistih 100 K, katere je v ta namen darovalo poljedeljsko ministrstvo in tistih 100 K, katere je nabral med kazinarji. Ko bila nestrpnost tega nemškega protežiranca, ki ni bil še na nobeni slovenski veselici, malo manjša, bi imeli tu denar že za drugo učiteljsko mesto.

Tako smo torej videli, da štedi g. nadsvetnik le napram ljudstvu, v prvi vrsti pri šoli. Kolikokrat se je pri učiteljskih konferencah že podarjalo, da primanjkuje raznih učil za nazorni nauk, ali nadsvetnikova ušesa so bila vedno gluha, dasiravno je nekdanj eksistiral tak fond za učne potrebščine. Kamor le pogledamo v šolo, povsod vidimo vse polno nedostatkov, katerih n. pr. ne bomo opazili v uradniških hišah. Pod je tak, da je naravnost škandalozno. V Idriji hodijo otroci navadno bosi v šolo in bosi otroci naj hodijo po takem podu, iz katerega štrli trska pri treki. In pa stopnice?! To se mora človek kar čuditi tem gospodom, kako so iz najdljivi, samo da štedijo tam, kjer bi ne smeli. Podstavki na stopnicah so bili napol trhljeni in bilo bi treba novih. Pa to bi preveč stalo. Zato so dali pribiti na sredo 25 m dolgih in trhljenih podstavkov, kakih 8 cm široke deščice in držati mora. Kdor zna, pa zna!

Rudniška direkcija je v resnici prava mačeha svoji k. k. Werksvolksschule. Svoje mržnje do nje ne more zakriti, ker se pojavlja pri vsaki priložnosti. Postava pravi, da v mestih, kjer se nahaja kaka srednja šola, prične in konča poduk tudi ljudska šola ob istem času kakor srednja. Oziraje se na to, je tudi deželni šolski svet koncem zadnjega šolskega leta ugodil prošnji vodstva tukajšnje ljudske šole in dovolil, da se sme ravnati po mestni realki. Ali g. nadsvetnik tega ni hotel pripustiti, marveč se je še obrnil na poljedeljsko ministrstvo. Z Dunaja pa je prišel brzoglavni od-

govor, da je šola takoj zapreti. Pa vzlje temu je trajal poduk še par dni. Res je, da se šolsko leto ne more zaključiti kar meni nič, tebi nič, ker je potreba še konference itd. Pričakovati bi pa bilo, da se bodo gospodje vsaj začetnega termina držali, ali nadsvetnikova trma tega ne dovoli. Realka ima šolsko mašo v nedeljo dne 18. t. m., ljudska šola pa jo je na nadsvetnikov ukaz imela že v četrtek 15. t. m. Tako se g. nadsvetnik Schmid briga za ukaze poljedeljskega ministrstva. Če je namreč isto ukazovalo, da mora ljudska šola šolsko leto končati ob istem času kakor realka, je vendar eo ipso umevno, da morata tudi pričetni skupaj.

Nikakor ne moremo trditi, da smo s temi vrsticami podali javnosti vse nedostatke, ki vladajo na idrijski k. k. [Werksvolksschule, pa vendar upamo, da si bo občinstvo že lahko napravilo približno sliko žalostnih razmer na ljudski šoli drugega deželnega mesta. Gospodom državnim poslancom, posebno našemu zastopniku g. dr. Ferjančiču, pa polagamo na srce, da pri poljedeljskem ministrstvu malo povprašajo, če je gosposdi znano, kaj počenja idrijski paša. V tem oziru se mora kaj storiti. Erar je že dosti izmolzel iz Idrije, naj ji da vsaj pošteno ljudsko šolo. G.

Epilog o svečanostih v Belgradu.

Svečanosti v Belgradu so se završile nad vse pričakovanje sijajno in brez vsakega disakorda. Slovenske goste je sprejel Belgrad s pravo slovensko gostoljubnostjo in ljubavjo. Vsakdo, ki se je povrnil iz prestolnice srbske kraljevine, je brez dvoma prinesel sabo najlepše, najkrasnejše spomine. Ne tako slovenski novinarji!

Slovenski novinarji so pohiteli v Belgrad, ne strahuje se znanih gmočnih žrtev, da bi mogli podati občinstvu točna in verodostojna poročila o svečanostih v Belgradu in so se nadejali, da bodo našli v srbskih vladnih

LISTEK.

Rižanska dolina v Istri ter nje okolica.

(Konec.)

Zanigradska pečina nam je vedno bližja. Na desni ob njej vidimo velik kos zidu — pač nekdanja grajska stena. Tu je tudi že hudourniška struga, ki vodi navzgor do pod pečin in po kateri nam je kreniti. Struga je ozka in globoka, zajezena tuintam z velikimi skalami, katere je očividno odtrgala voda od ostale pečine ter jih spravila tu dol. Zanigradci kažejo veliko skalo, katero je voda že za njih dobe speljala dokaj daleč s prejšnjega mesta. Obdaja nas pravi podzemski hlad. Treba le še preko nekaterih skal in pred nami je zanimiva pečina. Nad glavami nam zaprta jata divjih golobov in raztegne se krik in žvižg raznih drugih skalnih ptic.

Ako se ozremo navgor po pečini, vidimo nekako sredi pečine ven štrlečo skalo, ki pa pravzaprav obstoji

le iz zunanje dosti tanke stene, a med to zunanjo steno in pečino se dviga navpični rov, v katerega se more odspodaj gori zreti, kakor v kak dimnik. Ne visoko v rovu je videti tri povprečno položene štirivoglaste trame. Ako pa splezamo še višje po pečini ter se leže ozremo v votlino, naštetimo moremo deset takih tramov. A pri tem treba biti jako oprezen, ker bi ne bilo dobro zdrkniti po skalovju.

Ko smo se zopet varno spravili nazaj v jarek, ozrimo se še enkrat na pečino, na kateri so zašrtani znaki hudourniškega vodopada... V tem breznu mora neurje pač strašno in veličastno odmevati!

Zanima nas vsekako tudi vprašanje, kako so oni trami prišli v danes absolutno nedostopno votlino? Kaka je bila nekdanj tu formacija zemlje?

Ljudje pripovedujejo, da je jednoč en tram že doli padel ter da je bil iz smokvenega lesa. O votlini pa pravijo, da je služila morskim roparjem za shrambo njihove blagajne in dragocenosti.

Od pečine se povrnemo nazaj k Vzročku, odkoder nas steza mimo cerkvice povede na rižansko cesto, po kateri prehodimo dolino do Dekani v dobri uri, kdor hoče, se lahko od Zanigradske pečine poda še dalje proti Zanigradu, Hrastovljam in Dolu ter od tod na Kubeč. No, za tako turo treba krepkih nog.

Spomniti moram tudi še podzemске jamo nad Bezovico — malo vasič med Loko in Podpejšo, baš severno nad Vzročkom. Ta jama je jako prostrana ter ima prekrasnih kapnikov, a daleč po njej še ni bil nikdo, ker se brez varnostnih priprav nihče ne upa v ta skrivnostni temni labirint... Ni pa tudi nikogar, ki bi se pobrigal za raziskavanje te jame in tako spe v tmini dalje podzemski krasovi in čudeži, ki bi morda nadkrilili one v postojnski jami...

Zabeležim naj končno še, da se nahajajo v rižanski okolici trije stari glagolski napis: eden kamen je v zidan v neko hišo v Hrastovljah, en napis se nahaja v Predloški cerkvi, a en kamen je izkopal neki Črnokalčan ter ga vzdal v svoj — hlev... M.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

XVIII.

(Konec.)

Skozi goso, sivo meglo, ki je leno valovala po širnem barju, je hitel Anton Magajna od Borovnice proti samostanu v Bistri. Čuli so se samo težki koraki in žvenketanje orožja. Starodavno sovraštvo proti samostanu, ki je kipele v teh močeh, je pospeševalo njih korake in jih navdajalo s tistim brezmejnim gnevom, ki nima besed, ki samo hrepeni po boju, po krvi in ubijanju, ki daje slabotnejšem nadčloveške moči in dela iz bojazljivcev velmože.

Četa je hitela, kar je mogla. Nihče ni mislil, da je treba ohraniti moči in se ne utruditi, vsakdo je koprnel po trenutku, ko začne uničevati. Skozi meglo so sijali plameni gorečih koč, ki so jih onkraj Ljubljaniče zažigali ustaški kmetje in to je Magajno četo vzpodbujalo in razvnelo, ter ji dajalo zavest, da ni osamljena, četudi je izostala pričakovana pomoč.

Zdaj so se v daljavi pojavili nejasni obrisi samostana in obenem je Magajna ustavil svoj tek in velel četi

naj obstoji. Mirno je ležal pred ustaški obširni samostan, na čigar strehi so rahlo svetlikali prvi žarki vzhajajočega solnca.

— Kakor zavetišče miru in sreče in iztočišče božjega blagoslova stoji samostan pred nami, je rekel Magajna in opiraje se ob svoj široki meč motril prijazno sliko, ki je ležala pred njim v zgodnjem jutranjem pomladanskem času. In vendar je ta samostan že stoletja samo izvor nesreč in prokletstva, pribežališče razuzdanecev in hudodelecev, gnezdo hudičev, in dokler bo ostal le en kamen te zgradbe nad drugim, dotlej ne bo odvzeto od nas prokletje.

Molče so mu pritrdjevali možje in lahko je Magajna bral v njihovih gorečih pogledih, da jih je volja, izbrisati tudi zadnje sledove, ki bi kdaj pričali, da je tu stal katoliški samostan.

— Čete s Horjula še ni tu, je nadaljeval Magajna. Ali naj jo počakamo? V samostanu spi še vse. Stražarji so leni in malomarni in gotovo ne pazijo na svojo službo, saj nič ne slutijo, da se začne danes kmetski punt. Če koj naskočimo samostan, se ne bodo utegnili braniti in morda zmagamo, ne da bi kdo izmed nas obležal na bojišču.

krogih vsestransko podporo. No, skoro so se prepirali, da je bila ta njih napa neopravičljiva! Srbska vlada, oziroma tiskovni biro jih ne samo ni prav nič podpiral, marveč jim je celo metal v izvrševanju njihovega poklica polen pod noge. Slovanski žurnalisti so morali letati od maršalskega urada do tiskovnega biroja in moledovati za vstopnice h kronanju. Te vstopnice so dobili po težkem trudu, a še te so bile veljavne samo za cerkev in parado, dočim so razni nemški in mažarski židje igraje dobili »ulaznice« ne samo za kronanje in parado, marveč celo — za vstop v konak. Vstop v konak ni bil dovoljen ni enemu slovanskemu novinarju! V sredo zvečer je bila svečana predstava v gledališču. K tej predstavi so dobili 4 dopisniki »Magyarország« in 3 dopisniki »Pesti Napló« — lože, slovanski in hrvatski novinarji pa niti ene vstopnice! Nekaj hrvatskih in slovenskih žurnalistov se je potem »Samoupravce« pritožilo na ministrstvo zunanjih stvari, katero jim je na to milostno dalo dostaviti vstopnice za — tretjo galerijo, kjer se plača — 60 par. Da je bilo to razžaljenja, pač ni treba razglasiati. Navzlic temu novinarji niso izvajali konsekvence iz tega naravnost nečuvvenega postopanja tiskovnega biroa, temveč so samo enostavno izostali od predstave.

V četrtek zvečer je prisedel tiskovni biro srbskega zunanjega ministrstva, čigar načelnik je g. Balugjić, na šest izvensrbskim novinarjem banket v »Grand Hotelu«, a na ta banket ni bil povabljen niti eden jugoslovanski žurnalist.

Pač pa so dobili povabilo razni dopisniki židovskih novin kakor so »Zeit«, »Neue Fr. Presse«, »Pester Lloyd«, »Pesti Napló« itd. itd., torej korespondenti, ki so še dan preje na najnesramnejši način grdili in sramotili Srbijo, ki so pisali, da je kralj Peter dobil celo množico pretilnih pisem, da se valed tega trese za svoje življenje in je zbog tega dal odrediti, da ne sme nikdo med svečanostim sprevedom sloneti na oknu itd.

Gospod Balugjić, ali ste čitali te in enake nesramnosti? In ako ste jih, kako ste mogli pozvati na banket takšne lažnjive kreature, ki so še pred dnevi hotele spraviti Srbijo pred svetom ob ves ugled in osmešiti kralja Petra? Sicer je to Vaša stvar in nas se prav malo tiče, ako ima izvestna gospoda toliko simpatij do Židov in slovanožrcev; mi za svojo osebo smo g. Balugjiću iz srca hvaležni, da nas ni spravil v neprijeten položaj, da bi morali sedeti pri eni mizi z ljudmi, ki bi radi Slovane vtopili v žliei vode. Nemara je g. Balugjić to vedel, zato tudi slovanskih novinarjev ni povabil na banket! Iskrena hvala mu na tej obzirnosti!

Še nekaj je treba omeniti! Srbski »pressbirc« je pač pošiljal direktna

brzojavna poročila »Neue Fr. Presse« in drugim židovskim listom, ni se mu pa zdelo vredno, da bi obenem poročal tudi slovanskim listom, n. pr. češkimi »Narodnim Listom«, »Obzor«, »Novemu Srbobranu«, »Slovenskemu Narodu« itd. Z ozirom na to se nam vsiljuje vprašanje, ali ni Srbija slovanska država? — To se nam je zdelo potrebno, da omenimo, ne morda zbog tega, ker se ščitimo žaljene in ker je nad takim postopanjem nejevoljno vse belgradsko prebivalstvo, ki je nastakoljubeznivo in bratsko sprejelo v svojo sredino, marveč, ker smo prepričani, da srbski tiskovni biro niti najmanje ni ravnal po intencijah niti ministra g. Pašića, še manje pa po intencijah velikega Slovana — kralja Petra!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Z mandžurskega bojišča.

»Daily Telegraph« je izvedel iz Sinmintina, da se general Kuropatkin pripravlja v Mukdenu na odločen odpor. Okoli mesta se z veliko hitrostjo grade nasipi in kopljejo jarki. Na severnem obrežju reke Hun so Rusi postirali 264 topov. Vsak dan dohajajo Kuropatkinu novi voji iz Harbina. Po poročilih »Daily Maila« iz Niučvanga so se Rusi nekoliko umaknili, a vendar še drže pozicije od Motentaja preko Menjentuva do Šankantaja. Ruska konjenica prav marljivo rekonoscira v tej smeri. Med Mukdenom in fronto so Rusi pripravili mnogo močnih artiljerijskih pozicij.

Iz Petrograda pa se poroča: Na bojišču ni, kakor je razvidno iz poročil iz Mukdena, nobenih sprememb. V zadnjih treh dneh se je japonska armada koncentrirala na zapadu pri Tjantanu, na jugu pri Štihu in na vzhodu v okolici Biaupuce. Japonci so še kakih 30 km oddaljeni od Mukdena.

Omeniti je, da je japonska konjenica, ki je od začetka vojne vedno jako previdno in vselej pod zaščito pehote manevrirala, nenadoma svojo taktiko spremenila in jela popolnoma neodvisno operirati. Ruska kavalerija je to spremembo opazila in po tem uravnala svoje postopanje. Po bojih pri Liaojangu se je ruska konjenica opetovano spodadla z japonsko in ji provzročila velike izgube, da so bili Japonci končno primorani, se povrniti k svoji stari taktiki.

Umikanje Kuropatkinove armade v angleški luči.

»Standard« korespondent poroča svojemu listu iz Kurokijevega tabora: Kuropatkin zasluži vso pohvalo za spretno umikanje izpred Liaojanga navzlic temu, da so bili vsi pogoji njemu v korist. Kuropatkin se je lahko tri dni nemoteno

umikal in je v to imel na razpolago neke železnice, marveč tudi veliko množico konj in vozov. Čim je prekoratil reko, mu je bila odprta pot in je lahko marširal v fronti 4 milj. Japonci so morali vedeti, da o kakem Sedanu ni moglo biti govora, čim so se Rusi umaknili iz svojih prvih pozicij pri Anšantijenu. Mogoče pa bi bilo, pravi poročevalec, da bi celo v tem slučaju vojskovodja, ki bi imel več poguma in drzovitosti, kakor maršal Ojama, še porazil Kuropatkinu. Toda japonski poveljnik se je sam bal za svoje zveze. Z ozirom na to je koncentriral svoje voje v zaščito svojih zvez, jih nato pomaknil proti utrdbam, ki so imele edino ta namen, da zadržujejo njegovo armado, zmanjšal število Kurokijeve armade, od katere je bilo vse odvisno, za poldrugo divizijo in vpriporil slabotno demonstracijo proti železniški progi. S takimi manevri seveda ni mogel povzročiti Kuropatkinu nobene znatne škode.

Tako piše Anglež, ki je bil sam na bojišču. Ta Anglež slavi Kuropatkinu in graja Ojamo, nemški listi pa so pisali o sijajni japonski zmagi pri Liaojangu in o strahovitem porazu Kuropatkinove armade.

Kuropatkinovo poročilo.

General Kuropatkin je brzojavil carju Nikolaju z dne 27. t. m.: Japonske predstraže se še nahajajo v istih pozicijah vzhodno od železniške proge, kakor preje. Semtertja stopijo v malih vojih v ofenzivo, a se vedno pod pritiskom naše konjenice jadrno umaknejo nazaj na svoje pozicije. Predstraže voja generala Samsonova so Japoncem ugrabile celo čredo živine. Na japonski strani je bil ranjen eden konjenik. Poročnik Mihejev je v noči 26. t. m. s kozaki napal japonski tabor pri Knandi in povzročil med Japonci veliko paniko. Neka kozška patrulja je 26. t. m. iz zasede napadla japonski eskadron in mu povzročila velike izgube. Japonci so se z največjo hitrostjo umaknili in so pustili na vjišču več mrtvecev. Kozaki so uplenili več konj.

Izpred Port Arturja.

Nekaj ubežnikov iz Port Arturja je došlo v sosedna pristanišča. Vendar pa njihova poročila ne morejo razjasniti položaja v trdnjavi. Neka ruska dama, ki je došla v Čifu, pripoveduje, da se od 20. t. m. naprej vrše neprestano krvavi boji.

Iz Rima se ponovno slika položaj Port Arturja kot skrajno obupen. Utrdba za utrdbo pada v japonske roke in skoro se Japonci že polaste zadnjega fora.

Vse to se je že opetovano poročalo in spolnim pravom se lahko trdi, kakor pripominja »Daily Telegraph«, da razen generala Steslja in japonskega vrhovnega poveljnika nikdo na svetle ne pozna pravega položaja v Port Arturju.

V pristanišče Čifu so priplule

japonske torpedovke, iz česar se sklepa, da se ima hiti pomorska bitka, in misli se, da imajo torpedovke nalogo, paziti na ubežne ruske ladje. Iz Londona se poroča, da ni nikakih vesti došlo z bojišča, ki bi potrjevale, da so se Japonci res že polastili več forov. Japonci so znova pozvali generala Steslja, da se najvda. Steselj jim je odgovoril, da bo v bodoče vsakega sela s takim pozivom dal na mestu ustreliti.

»Kölnische Zeitung« javlja iz Čifua, da so še vsa skladišča na Tigrskem polotoku v Port Arturju prenapolnjena s premogom, kakor začetkoma vojne in da je v mestu še mnogo hiš, ki so popolnoma nepoškodovane.

Pariškemu »Journalu« se poroča iz Petrograda, da je dobilo ministrstvo vojne mornarice obvestilo, da je štela posadka v Port Arturju 15. t. m. še 28.000 mož, 4000 mornarjev in 3000 civilnih braniteljev.

Vladivostok brodivje na pohodu.

Po poročilih iz Petrograda je ruska križarka »Rosija« 21. t. m. v spremstvu torpedovk odplula iz Vladivostoka na široko morje in na tem pohodu zajela japonsko transportno ladjo »Sagami-mar«, obsegajočo 1200 ton, ki je last družbe »Nippon-Kajša«. Ladja je imela na krovu streljivo in provijant. Posadka 56 mož je bila ujeta. Parnik so ruske torpedovke odvedle v Vladivostok.

Število japonskih ranjencev.

Število ranjenih vojakov, ki se nahajajo dosedaj v oskrbi na Japonskem, se ceni na 45.000 mož. Od teh jih je 9000 že toliko okrevalo, da so se mogli poslati v zdravljenje v razna gorska lečilišča.

Torpedovka »Rešitelj«.

Ruski konzul v Čifu poroča, da torpedovka »Rešitelj«, katero so Japonci ugrabili v pristanišču Čifu, ni dospela do baze japonskega brodivja na Miacavskih otokih, marveč se je na širokem morju potopila.

Nove ruske vojne ladje.

Ruska vlada je naročila pri francoski družbi »Compagnie des Forges« 11 torpednih lovcv najnovejšega tipa in 4 križarke tipa »Bajan«.

Deželni zbori.

Gradec, 27. septembra. Na dnevnem redu je bilo med drugim poročilo deželnega odbora glede organizacijskih pravil deželnega ženskega učiteljskega v Mariboru in o dogovoru med deželnim odborom in mariborsko mestno občino zaradi skupnega vzdrževanja tega zavoda. Nadalje je predložil deželni odbor tudi novi lovski zakon s poročilom. Vsi predmeti dnevnega reda so se izročili pristojnim odsekom. — Posl.

Kurz (klerikalec) je interpeliral namestnika, zakaj se ne kličejo več duhovniki v komisije, ki cenijo po elementarnih neizgovarljivih provzročeno škodo. Prebivalstvo je baže zelo nezadovoljno, ker poslujejo v komisijah mesto župnikov politični uradniki. — Posl. Brandl je interpeliral deželni odbor zakaj ni predložil novega zakona o ribarstvu. — Posl. Burger je interpeliral zaradi ustanovitve deželne hipotečne banke. — Posl. dr. Jurtela je predlagal, naj se zgradi bregovi Drave v ptujskem okraju. — Prihodnja seja je v petek.

Celovec, 28. septembra. Za napravo dovoznih cest k novi železnici skozi Karavanke se je postavila v proračun za leto 1905 svota 23.045 kron. — Deželni odbornik baron Aichelburg je poročal o ustanovitvi kmetijskih zimekih tečajev v splošnem ter predlagal, da se taki šoli takoj ustanovijo v Špitalu in Velikovicu s stroški 4000 K. Predlog se je izročil gospodarskemu odseku. — Posl. dr. Waldner je poročal v imenu gospodarskega odseka o predlogu poslance Döberniga zaradi ustanovitve samostojnega poštnega ravnanstva za Koroško. Vsi govorniki so pritrdjevali taki potrebi, tudi deželni predsednik baron Hein, na kar je bil predlog enoglasno sprejet.

Opava, 28. septembra. Deželni zbor je razpravljal le o raznih manjših podporah.

O parlamentarnem položaju.

Dunaj, 28. septembra. O bodočem parlamentarnem zasedanju, ki se začne najbrže sredi meseca novembra, se je izjavil neki odličen parlamentarec zelo neugodno. Le malo upanja je, da bi se doseglo delovanje parlamenta. Ako se z veliko težavo tudi doseže, da bo parlament začel poslovati, je še vedno dvomljivo, kako dolgo bo to trajalo in ali se bodo tudi dognale vsaj najnujnejše predloge. Tudi ni mnogo upanja, da bi se res agrarci združili z veleposelniki v takozvano srednjo stranko, kakor so poročali nekateri češki listi, zakaj Mladočehi so še vedno tako močna stranka, da se proti njihovi volji ne da skoraj ničesar doseči. Kot sredstvo, da se premaga upor Čehov, se je nasvetoval z nemške strani tudi razpust češkega deželnega zbora. Toda tako sredstvo bi Nemcem malo koristilo, ker bi potem ne prišlo do kompromisa pri veleposelnikih, na kar se Nemci še najbolj zanašajo.

Po kronanju kralja Petra.

Sofija, 28. septembra. Knez Ferdinand se je kralju Petru brzojavno pristožno zahvalil za prijazen sprejem bolgarske misije.

Dunaj, 28. septembra. »Neue Fr. Presse« je prinesla izjavo princa Božidarja, da so vse vesti o napetem razmerju med njim in kraljem neresnične. Da je izstopil v hotelu povodom kraljevega kronanja,

Dalje v prilogi.

— Naskočimo jih takoj, so menili razni možje. Čemu bi se podajali v veliko nevarnost. Cigani so svoj čas kar planili čez zidovje in menih in stražarji so se jim vdali. Če bi čakali, nas znajo že zapaziti in se pripraviti na boj in potem ne ve nihče, koliko izmed nas bi še kdaj prišlo iz samostana.

— Prav pravite, je Magajna pritrjeval svojim ljudem. Škoda vsake kaplje krvi, ki bi jo mi prelili zaradi teh ljudi, ki pravijo, da so namestniki božji, pa so le služabniki hudičevi.

Četa je obstopila svojega poveljnika, da sliši zadnje njegove ukaze in njegova navodila. Magajna, ki je natančno poznal vso notranjost samostana in vedel, kje je najprej treba nastopiti, je možem še enkrat razložil, kako naj postopajo, potem je četo razdelil na tri oddelke, katerih vsaki je imel od druge strani planiti na samostan.

— In zdaj, možje — na delo da zmaga stara pravda.

— Za staro pravdo, so zamolklo odgovorili možje in določeni oddelki so so razmaknili in četa je tiho stopaje s pripravljenim orožjem odšla proti samostanu. Magajna je šel s svojim od-

delkom proti ozadju samostana, da pride na vrt, od koder bi lahko kar hipoma zavzel glavno poslopje, v katerem so prebivali menihi.

Trikrat je Magajna, ko so bile čete na svojih mestih, zaskoval v znamenje, da naj se začne naskok. Ljuto so se možje zapodili proti samostanskemu zidovju, kakor hudornik so pridrevli, a ko so bili le še nekaj korakov oddaljeni, so počile na stolpih v zidovju puške samostanskih stražarjev in pri vsakem oddelku se je nekaj mož zgrudilo na mokro zemljo.

Čete so nekoliko zastavile svoje korake, a v trenutku so se kričaje zapodile iznova proti samostanu. Gnev, ljutost, obup, vse to je izdajalo njihovo divje tuljenje. Njihova razkačenost je bila še narasla, ko so spoznali, da so jih samostanci pričakovali in da so pripravljeni na boj.

Samostanske puške so novič počile in zopet je padlo nekaj kmetov tik pred zidom. Obenem so se na zidu prikazali stražarji, hlapci in menihi, in pobili prve može, ki so se povzpeli na zid.

Divje kričanje in ječanje je bobnelo nebu pod oblake, ali odpor samo-

stencev je bil tako krepak, da je premagal celo železno voljo vstašev. Kmetje so se odmaknili od zidovja in se umikali čedalje bolj v daljavo, ker so samostanci, ki so imeli vse polno nabitih pušk pripravljenih, neprestano nanje streljali.

Tudi Magajna se je moral umakniti. Zadet je bil koj pri prvem naskoku v levo roko, od katere je curkoma tekla kri, a desnica je krepko vihtela meč. Naskočil je dvakrat samostan, a videvši, da so se njegovi ljudje morali umakniti, je bil prisiljen, da jim sledi. Megla je ustašem omogočala, da so se še dosti hitro odtegnili smrtonosnim krogom samostanskih pušk.

Iztečka je zbral Magajna svojo četo. Ljudje, ki so prej v zavesti svoje zmage, bili pripravljeni žrtvovati kri in življenje, so bili zdaj zbegani in Magajna jih je komaj miril in jim vlival novega poguma.

Horjulci, Logatčani in Polhovgradčani morajo vsak čas priti, je tolažil Magajna vstaše. Ž njimi vred nas bo toliko in bomo tako močni, da zavzamemo samostan, predno bodo menihi in njih hlapci le enkrat mogli ustreliti.

Jutranjo solnce je zdaj premagalo valove megle in razlilo blede svetlobe nad samostanom in njega bližnjo okolico. In tedaj so vstaški kmetje zatrepali, videvši ležati okrog samostana padle svoje tovariše, ranjence in mrliče, videvši kri, ki je rdečila svežezeleno travo, prav kakor bi smrt hotela s škrlatastimi cvetkami ovenčati svoje žrtve. Strahoma so se umaknili še dlje od samostana in začel jih je prešinjati obup, da je vse izgubljeno.

V tem hipu se je zaslísal od druge strani glas trombe in koj na to iz samostana veselo vriskanje. Vstaši so pritisnili proti samostanu. Za hip jih je obšla radostna nada, da grede pomočniki, a ta radost se je takoj premenila v grozo, ko so zagledali dolgo vrsto konjenikov. Ječaje in obupani so se pognali v beg in potegnili Magajno za seboj.

Vsako je le mislil, kako otme svoje življenje. Eden je odšel sem, drugi tja in v kratkem času je bila četa razkrojena. Zaman je Magajna kmete rotil, naj se ne razprše, naj dero na dogovorjeno pribežališče. Ljudje ga

niso poslušali, nego bežali brezumno naprej, kamor so koga nesle noge.

Konjeniki so se samo malo časa mudili pri samostanu. Prijor jim je na kratko povedal kaj se je zgodilo in baron Hohenwart se je odločil, da gre takoj zasledovat vstaše in rotil se je pri svetem križu, da ne neha prej, dokler ni zadnjemu vstašu razklana glava.

Prijor Hugon in štirje drugi menihi so zasedli konje in se pridružili baronu Hohenwartu in v divjem diru se je močna četa zapodila za vstaši.

Začel se je grcen, krvav lov. Koder je bilo v daljavi zagledati kakega bežečega kmeta, tja je odposlal baron Hohenwart nekaj jezdecev in se zadovoljno smejal, opazujoč, kako so jezdeci dohajali kmeta, kako so ga podrli na tla, potem pa obrnili kopje in ga posekali, ne meneč se za to, če se je ustavljal ali prosil milosti.

— Ej najlepši lov je vendar lov na to kmetško paro, se je radoval prior Hugon in oči so mu žarele zadovoljstva. Tisoč cekinov bi plačal, če bi videl, tak lov na tisto pasjo dušo, ki je provzročila to vstajo. In obrnivši se proti

sgodilo se je to enostavno valed tega kor v konaku ni bilo več prostora. S kraljem sta se ločila v najlepšem sporazumljenju.

Položaj na Balkanu.

Belgrad, 28. septembra. Srbska vlada je izdala sledeči komunikacijski listi so obdoličili Bolgarsko zaradi umorov v Makedoniji. Vistini pa nista niti bolgarska vlada niti bolgarski narod kriva teh dogodkov, kakor jih tudi nista kriva srbska vlada in srbski narod v Makedoniji. Posamezne makedonske organizacije so izgubile svojo politično pomembnost ter se spreminjajo v navadno roparske čete. To niso več patriotije, temuč navadni banditje. Pod geslom »avtonomija Makedonije« pripravljajo tla za okupacijo ali vsaj za zmešnjave, kojih posledice so nedogledne. In take zmešnjave bodo tudi nastale, ako se k takozvanim bolgarskim četam pridružijo še srbske in grške z enakimi nameni. Bolgarska in srbska vlada obsojata nastopanje teh domoljivih vstajev ter upate, da s pomočjo reformnih velesil najdeto sredstva, da se temu početju naredi konec.

Mirovna konferenca.

London, 28. septembra. Predsednik Roosevelt je nameraval takoj pozvati velesile, da se skliče druga mirovna konferenca v Haag. Po daljšem posvetovanju z državnim tajnikom Hayem pa je uvidel, da se kaj takega ne da takoj izvesti. Drž. tajnik Hay je sicer za konferenco, toda le za tako, ki bi samo spremeno Solun, 28. septembra. Vsaki dan odhajajo od tukaj ladje z odpuščenimi rezervisti. Vlada jih opravlja naravnost do morja in v ladje, da ne morejo začeti z roparjem. nila mednarodne določbe o vojni kontrebandi, a tudi to šele po končani vojni med Rusi in Japonci. Razposlal je vsem velesilam zaupna vprašanja, ali bi bilo mogoče mirovno konferenco sklicati že v začetku prihodnjega leta.

Dopisi.

Od Sv. Marjete niže Ptuj.

Dne 15. t. m. se je vršil tukaj v gostilni g. Mikla slavnostni banket na čast gospodu Jožetu Vobiču, bivšemu tukajšnjemu nadučitelju. To slavnost so priredili njegovi nekdanji učenci, ki stoje sedaj na raznih stopnjah inteligence. Čeravno je vreme kljubovalo, vendar se nas je zbralo prav lepo in odlično omizje. Tu si videl doktorja zdravilstva, duhovnike, akademike, učitelje, rodbino, prijatelje in tudi kmetski stan je bil zastopan. Dijaški tamburaški zbor je skrbel za prijetno zabavo; menjavalo se je tamburanje in petje v občno zadovoljnost. Napivalo se je ponajveč slavljeneu g. Jožetu Vobiču kot skrbnemu voditelju, ki je vedno gledal na lepo slovo med učitelstvom, kar se mu je posebno posrečilo z njegovim lepim vzgledom zmrnosti in tolerantnosti. Vse je bilo židane volje in prav nič nismo pogrešali domačega župnika g. Šuto in nadučitelja

vojsčakom je zaklical: Kdor mi prinese glavo Antona Magajne, temu jo odtehtam s suhim zlatom.

Vrskaje so vzeli vojsčaki to obljubo v vednost in vzpodbodili konje.

Kmetje so se razpršili, se je jezil baron Hohenwart in težko jih bo zaslediti.

Vojsčaki so bili prišli do Borovnice. Baron Hohenwart jim je ukazal, naj stopijo raz konj in naj preiščejo vso okolico. Nagnati je dal predse ženske in otroke, kar jih je bilo dobiti v kočah in z grožnjami in obljubami se mu je posrečilo, iztisniti iz njih, da imajo vstati »v Peklu« kraj Borovnice posebno pribežališče, do katerega pa nihče ne ve vhoda, češ, da je »Pekel« nepristopen.

Za njimi, je rohnol pripor, in močna četa se je odpravila gori proti vrhu, pod katerem leži »Pekel«. Ženske so morale vojsčakom kazati pot.

Naenkrat se je ustavil pripor. Njegovo orlovsko oko je spoznalo na robu »Pekla« tri može, ki so pripravljali nekake vrvi, da bi se spustili v »Pekel«.

Anton Magajna vda se, je zakri-

žunkoviš, ki sta je oba prejšnji dan pobrisala od doma. Šuta je bil jesen, da ni pripravljali odbor prišel k njemu in ga prosil za milostno dovoljenje za slavnost. Valed tega je imenoval gg. a. kr. stotnika Valenka, dr. A. Gregoresa, stud. filozofije Vidoviča in teologa Lebna nepoštene ljudi, ki mu bodo za ta rovtaraki kompliment znali hvalešni biti. S to svojo neotesanostjo pa je žalil tudi druge, posebno pa slavljence, kateremu edinemu se ima zahvaliti, da mu ni nihče motil sladkih uric, ki jih je kot kaplan užival skoraj vsak dan v šolskem posloju s svojo dulcinejo za zastrtimi okni. Šuta govori o nepoštenih ljudeh, a škof mu je po birmi pokazal hrbet in odšel breskosa, kakor se sliši, sopot zaradi nekega krila. Ta slavnost je župniku tako obležala v želodcu, predno jo je poskušal, da jo je popihal v neke kopeli, najbrž v Krapino, kjer mu baje tudi sije neka krilnata zvezda. Taki ljudje pa imajo druge za nepošten! Osel je rekel kužku, da ima dolga ušesa. — Še večjega cepca se je pa pokazal nadučitelj Žunkovič. Namesto da bi bil sam prijazno sodeloval, ker je bilo to obenem slavje vsega učiteljskega stanu, pa je v lastni osebi pri cerkvi ljudem oznanil, da je ta slavnost bedarija, ki se je naj nihče ne udeleži, ter učenem svojega razreda pravil, da se je to samo zato napravilo, da bi se ljudem denar iz žepa guli, in da je vsak njegov osebni sovražnik, ki se slavnosti udeleži. Slavna Slomškarija! si pozabila na svojega Žunkoviča — svoj cvet?! Pa tudi zabito je to prevzetno človeče. Ker je mislil, da se zna veseliti vkljub njegovim grožnjam vendarla vršiti, pa je sklical župane, naj bi podpisali pritožbo na c. kr. okrajno glavarstvo, češ, da je tak slavnostni banket politična zadeva. Peljal jih je v farovž, kjer so jih napajali, da so potem podpisali. Eden izmed županov pa je imel pamet s seboj in moško arce, in je Žunkoviču nekaj debelih povedal ter odšel. Čudno, da »i politična oblast Žunkoviča zaslede, da ga preišče na normalnosti njegovih možgan. Ker mu je pretila ta slavnost njegov tek prevoš oreniti, pa jo je že v aredu popihal k svojemu vinogradu »podbirate, naročivši učitelstvu, da ga v petek nadomešča. A tudi v soboto se milostno šolsko vodstvo še ni vrnilo in je dalo po svoji seprogi sporočiti, da se tudi v soboto drugo učitelstvo pokori za pokvarjeni Žunkovičev apetit. Torej v sredo, v petek in soboto kar tako šolo pustiti in iti v goro »podbirate, to si lahko privoščijo le kako klerikalno puhlo glavo. No, bomo videli! Morebiti pa ima deželni šolski svet v Gradcu za take pokvarjene želočce kako primernejše zdravilo. — Da se ta klerikalna lučča še višje postavi, bodi omenjeno, da je tamošnji učiteljci, ko ji je umrla mati, ki jo je imela pri sebi, častital rekoč, naj bo vesel, da se je iznebila uši. No, Žunkovič ima še oboje staršev, po njegovem torej dve uši, in kako že imenujemo ljudi, ki imajo uši?? Ljubzen do staršev je torej Žunkoviču toliko, kakor uživost. O srečen vek pride zdaj Slovencem, posebno pa ostarelim ljudem, ko bodo Žunkovič e tutti quanti njih otroke učili novomodne, klerikalne ljubezni do staršev. — Vkljub vsemu temu vršil se je slavnostni banket prav povoljno. Gospod slavljence naj bo prepričan, da mu bije nasproti mnogo hvaležnih src, prepričan pa je tudi lahko z vsemi drugimi, da dež klerikalno podlost je ni podlosti.

čal pripor in vojsčaki so obenem namerili puške.

Nikdar, je odgovoril Anton Magajna in se visoko vzravnaval, v tem ko sta se njegova spremljevalca spustila v brezno.

Vojsčaki so se zapodili proti njemu, med tem ko je pripor z mogočnim glasom zapel strahotno pesem: Dies irae, dies illa — Solvet saecula in favilla. A komaj so vojsčaki se približali Magajni, ko se je ta nenadoma obrnil in skočil v brezno.

Kmeti puni je bil premagan in kmetsko ljudstvo je zadelo strašna kazna, a spomin na kralja Matjaža vzlic temu ni izginil.

Ko je nadvojvoda Karol pregnal evangeličke iz vseh notranjeavstrijskih dežel, tedaj sta morala tudi Erazem pl. Obričan in njegova žena Anka za vedno zapustiti domovino. Pokatoličanje se je izvršilo s kruto silo, samo ena oseba je bila v celem vrhniškem okraju, kateri se niti cerkveni niti posvetni oblastniki niso upali približati, dasi kljubuje vsem zakonom in nemene se za objubljenе kazni ni hotela

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. septembra.

Klerikalno sleparstvo.

Šusteršičev predlog, naj se dovoli 150.000 K za podpore po elementarnih neugodah prizadetemu prebivalstvu, je bil le pesek v oči. Ta predlog ima samo namen, delati reklamo za ljudomilost klerikalne stranke in odvaliti od klerikalcev krivdo, če oškodovanci vsled klerikalne obstrukcije naposled ne bodo ničesar dobili. V proračunu, ki ga je predložil dež. odbor, so nasvetovane znatne podpore po bedi prizadetemu prebivalstvu, dr. Tavčar in baron Schweigel sta v imenu večine obvezno izjavila, da je večina pripravljena dovoliti tudi več, vse, kar je po stanju financ mogoče, naj samo klerikalci puste, da se reši proračun. Dežela vendar ne more izdajati denarja, ki ga nima; če dež. zbor dovoli tudi 150.000 K za bedno prebivalstvo, mora tudi povedati in določiti, kje se ta denar dobi. Dr. Šusteršič se pa ni zmenil za to. Predlagal je 150.000 K, kje pa se dobe, to njemu ne dela skrbi, to skrb je v svoji nadloveski velikodušnosti prepustil večini, češ, večina je odgovorna za dež. gospodarstvo. Ker je njegov predlog samo humbug, se seveda peha na vso moč, da bi ljudstvo tega ne spoznalo, da bi ne sprevidelo, kako nad vse frivolno se Šusteršič v dež. zboru noreca dela iz svojih volilcev in kako zlorablja celo ljudsko bedo za svoje nečiste namene. V snočnem »Slovenec« vpije, da je večina požrla ljudstvu podporo in pripoveduje, da se v drugih dež. zbora in v državnem zboru takoj nujno in brez debate rešijo in sprejmejo predlogi za podpore. S tem se je dr. Šusteršič sam vjel v svojo past. Če se v državnem zboru takoj rešijo taki predlogi, kakršen je Šusteršičev zastran podpore 150.000 kron, zakaj pa niso klerikalci takega predloga v državnem zboru sprežili, zakaj niso izposlovali 150.000 kron od države. Kaki ljudje pa so ti klerikalni poslanci, ki pišejo v svojem listu, da se v drž. zboru nujno in brez debate sprejmejo taki predlogi, kakršen je Šusteršičev, pa takega predloga niso stavili in niso ničesar izposlovali? No, to ni uganka. »Slovenec« je eno stavno lagal. Nikjer, ne v državnem ne v deželnih zbora in v taki predlogi, kakršen je Šusteršičev, ne rešujejo nujno. Brez debate in nujno se rešujejo samo tisti predlogi, v katerih se vladi priporoča, naj da po neugodah prizadetemu prebivalstvu kako podporo, torej predlogi, s katerimi se izreka želja, nikdar pa predlogi, ki kar določajo, koliko naj se dovoli. Tako država kakor druge dežele dovoljujejo podpore samo po razmerju svojih sredstev, dovoljujejo izdatke le če se dobi tudi po-

nikdar prejemati niti zakramentov niti je šla v cerkev. To je bila gospa Regina.

Ko sta Erazem in Anka pred svojim odhodom v Nemčijo jemala od nje slovo, sta prvič po strašni katastrofi — omenila tudi Antona Magajno.

Mirno jima je gospa Regina odgovorila:

Kar sem jaz doživela, se nikdar ne pozabi. Če se človeku odseka roka, se rana pač zaceli in minejo vse bolečine a roke se več ne dobi nazaj. Tako je tudi z menoj. Izgubljeni notranji mir sem pač zopet našla ali sreče ne najdem več. Eno pa me tolaži in mi daje moč, da hodim neupogumno svojo pot. Čeprav je padla moreča slana na ponosne sanje, ki sva jih sanjala z Antonom Magajno, čeprav siplje drevje samo vodo listje na grozni grob kralja Matjaža, to zavest nosim v svoji duši: duh kralja Matjaža ne umrje nikdar in zmaga bode, ker ima nepremagljivo še varnejše zavetišče kot je Sveta gora, namreč narodovo arce.

In jasno so sijale velike, črne oči gospe Regine, jasno kakor mlado solnce, kadar budi prirodo k vstajenju.

kritje a že bi nastopil kak poslanec in kakor dr. Šusteršič zahteval, naj se nujno dovoli 150.000 K bi ga moralno tako zlasali in premikastili, da bi se žive dni več ne oglašil. Mislimo, da se spozna nesramno klerikalno sleparjenje s podporo usmiljenja vrednemu prebivalstvu.

— Šusteršič krvavi. V prvi seji dež. zbora se je dr. Šusteršič z nepopisno ljutosijo saganjal v centralno vlado. Kakor kak katoliški mladenič, kadar je poln močnega jeruša, je dr. Šusteršič klical dunajsko vlado na korajžo in kar videlo se mu je, kako bi rad tolkel po mizi. Za to bramarbaziranje ga je dr. Tavčar »zafkrnil« in ga tako elegantno »sfural«, da je bilo veselje. Dr. Tavčar je namreč s pekočim sarkazmom vprašal, zakaj dr. Šusteršič ne nastopa proti centralni vladi s tako vehemenco in s takim pogumom tam, kjer je pravo mesto za obračunanje z vlado, namreč v državnem zboru. To je bila zafrakcija, od katere so dr. Šusteršiča zboleli vsi živci. Sicer je nekaj besedičil, da je vlado v delegaciji prijemal in da dela takozvani »lepi klub« obstrukcijo, — ki je pa tako krotka, da jo vlada še honorira — ali zato se ni šlo. Dr. Tavčar je vendar vprašal, zakaj on, dr. Ivan Šusteršič, ne kaže v državnem zboru takega poguma kot v Ljubljani in na to ni dr. Šusteršič ničesar mogel odgovoriti. Stvar je namreč taka, da dr. Šusteršič ne sme v državnem zboru nastopiti, ker se mora od afeze z žlindro vedno tresti, da doživi sramoten škandal. Prav zato molči v drž. zboru kot grob in je ponižen, kakor kak frančiškanski kozel ter se dela pogumnega le tam, kjer je var. V drž. zboru bi se dr. Šusteršič za ves svet ne upal tako nastopiti kakor v Ljubljani in zato ga je sanjaltna zafrakcija dr. Tavčarja tako zadela, da se je takoj pokazala kri.

— Znamenje dobrih časov so po »Lajliljubu« plesi. Ta neumni listi besediči: »Kadar bomo lačni, se nam ne bo ljubilo plesati. Seveda, za nepotreben lišp in potratno razveseljevanje imajo tudi gospodarji dovolj denarja, kadar je je pa treba kak krajcar šteti za kariatne stvari, pa ni zabavljanja konca ne kraja. Tako »Domoljub«, ki mora že poznati svoje ljudi. Mi pa le pravimo: Življenje je za nas navadne ljudi — izvzetiso seveda duhovniki, ki dobro žive, pa nič ne delajo — tako težko, da gotovo zaslužimo kako urico veselja. Znamenje dobrih časov ni še to, če si ljudje privoščijo malo razveseljevanja, tako znamenje je le, če denar proč mečejo. In denarja se pri nas za romanja, za maše in očenase in druge take reči silno mnogo razmeče dati to nikomur drugemu ne koristi, kakor par sto duhovnikom.

— »Radogojev« odbor prosi nas naznaniti, da oni prosili za podpore, ki so še v Ljubljani, lahko pri gospodu c. kr. upokojenem nadinženju Franu Žužku dobe priloge svojim prošnjam, event. — ako se jim je podelila podpora — tudi prvi obrok iste. Kdor je že v Pragi, na Dunaju ali v Gradcu, naznani naj imenovanemu društvenemu blagajniku svoj natančni naslov.

— Slovensko gledališče v Ljubljani. Danes zvečer je predstava Sardouove zgodovinske drame »Domovina«. — V soboto vprizori se velika burka s petjem »Rezerivistova svatba«. — Opera študira Meyerbeerovo veliko opero »Hugenoti«, s katero se prične vrsta opernih predstav.

— O slovenskih umetnikih na begradeški razstavi priobčuje g. Matoš v »Svobodni Reči« tole kritiko: »Stil nekaterih slovenskih slikarjev je morda najumetnejši na tej razstavi. Njihova tehnika, zlasti v pejzaži, je najmodernejša. Nekateri od njih gredo celo tako daleč, da ne slikajo za občinstvo, (Jakopič in Jama). Oni so najabsolutnejši slikarji med Jugoslavi. Ivan Grohar še vsaj išče temeljne harmonije barv v prirodi. Harmonist V. Studijah išče glavno koloristično temo (pejsaže in varijira

v sto nijansah. Tako je delal Domije in Vistler. Slovenci so, kakor Hrvat, in pejzaži čisto posnili, učenci Martone, Segantinija in Klimta. Njihov naivni naturalizem spominja na fontenološko šolo, na Mileja, Dobinija. Matej Jama je razstavil nekaj divnih pejzaž. »Na Amperia« je ena najboljših slik na razstavi. No, najinteresnejša Slovenca se mi zdi Rihard Jakopič in Ferdo Vesel. Vesel je dober portretist, a njegov žanr je poln globokega sočutja. On je humanitarci in čisti Slovenec. Njegov tožni, sivi in megloviti kolorit spominja na velikega Nerlandeza Izprala, na psihološke portrete Karjerove, kjer se duša kakor izliva iz urujenega telesa v tožni, moreči večerni smrak. Rihard Jakopič je zame najboljši slovenski slikar, poleg Vidoviča in Črnčiča najboljši pejzažist in najiskrenejši kolorist na celi razstavi. Ogledajte si samo svetlobo na dekličinih rokah »Na pragu!« »Samotne stee« in »V temnem gaju« so slike, kjer simbol ni izmišljen, ne prozoren, nego je simbol borbe med mrklm, mističnim človekom in med morjem svetlobe, ki visi nad njim, kakor tiranstvo svetle misli. V pejzažah beleži Jakopič vse ono, kar zanima; zato so njegove akcije karakteristične, njihove nijanse prirodne. »Močvirje« je divno delo, neverjetna slika, kjer je z dvema, tremi krepkimi, titanskimi potezami evocirano sijajno žitje vode in zemlje, a duša razsuta po svetlobi in vzduhu. Jakopič je luminarist in impresionist, iskren do paradoksa, obožuje solnce kakor stari Perzijec in lahko bi živ rekel, kar je izustil umirajoči Turner: Bog je solnce. Njegove študije ne zastajajo za najboljšimi slikami modernih impresionistov, njegov »tuš« je nezmotljiv in siguran kakor poteze Tuluz Lotreka. Ažbetov »Portre zamorke« je poln nepopisljivih nijans svetlobe in zraka. Gvidon Birola je tipičen Slovenec. Njegova »Cerkev na griču«, »Narodna pesem« in »Moja boča« so prototipi najbolj slovenskih ljudi in najbolj slovenske prirode: »Moja nevesta boča« — jaz bom kmal! Tvoj mož, Birola še lahko postane slovenski Juhani Aho. Enak mu je po temperamentu Maksim Gaspari. To je dober humorist! »Radost« — debel mladič svira na harmoniko ob studencu veselim ribicam — je lepa idilika fantazija. Treba bi se mi bilo še muditi pri portretu S. M. Peruzija in Henrike Šantel, toda omamila me je krasna karikatura Hinka Smrekarja »Katoliški mladenič«, najboljši na razstavi. Tudi umetniški predmeti Ružice Sevrjeve, Zalke Novakove in Aleksandra Šantla pokazujejo veličino slovenskega pokreta, ker tam že prehaja umetnost v potrebo. Socialna naloga umetnika je, da nas v najintimnejšem življenju obdaja z lepoto, da vse narodno žitje okraši, esteti-

Slovenska koncertna pevka gospica Mira Devova v Belgradu.

Med šumnim sijajem kraljevskih svečanosti bi se bila kmalo prezrla ena izmed najlepših prireditev, ki je za Slovence bila posebe važnost. Posebni izvestitelj »SI. Naroda« ni mogel vsled gotovih zaprek poročati nekoliko podrobnejše o tem slavlju, ki ga je doživelo naše petje tam doli ob izlivu bistre Save, in zato je treba, da pridemo še enkrat k stvari. Dne 19. septembra ob 9. uri zvečer se je vršil v Narodnem pozorišču belgrajskem koncert pod naslovom »Jugoslovanski umetniški večer«. Na programu je bilo poleg orkestralnih točk (Biničkega »Overture« in Zajčeve fantazije »Večer na Savi«) več zborov, ki jih je proizvajal deloma srbski Omladinski pevski zbor, deloma Hrvat. akad. pevsko društvo »Mladost«, ki je polno svežih dalmatinskih grl, pelo dovršeno nekaj točk. Nastopil je tudi slovenski dijaški oktet z Nedvedovo »Luna sije« ki je občinstvu belgrajskemu vrlo ugajala. Sodelovala je dalje pianistinja Mara Čeren iz Solije, ki je odlikovana od bolgarskega kneza ter violonist Pera Stojanović, srbski Ondriček, ki je došel z Dunaja. Mojsferski svirač je to, z dovršeno tehniko, ki je svojo nedosežno vijolino vkoval poslušalce v občudovanje. Nastopila pa je v drugem delu koncerta, potem ko se je odglumila pesniško zamisljena dramatska slika »On«, slovenska pevka gđ. Mira Devova. Prisostvoval je med vsem časom, kar je bila gđ. Devova na odru, kralj Peter I. s svojim dvorom, ter se tudi med presledkom ni oddaljil. Gđ. Devova je pela naravnost nedosežno, kakor jo v Ljubljani še nismo čuli. Izborna šola prof. Hubada — to pot je proslavila »Glasbeno Matico« in njenega vodjo prva njena solistka — obudila je občudovanje strokovnjakov, ki niso mogli verjeti, da se je gospica Devova šolala v Ljubljani. Gradacija in vokalizacija je bila dovršena, koloratura tako izborna, da si boljše ni bilo želeli. Gospica Devova je pela šest točk, dasi so bile na programu samo tri, namreč Procházka mehko sentimentalna »Zvezde žarijo

opojno... Čajkovega: „Zapoj mi pesem o mati“ in Griegova: „Solvegov pesem“. Buren aplavz, ki se je dvignil takoj po prvem nastopu — ploskal je opetovan kralj in ves njegov dvor — se ni hotel poleči in gđ. Devova je morala dodati: „Spomladansko pesem“ — uspeh, ki ga niti slavni Pero Stojanovič ni dosegel. Dve točki je pela gospica Mira Devova mesto baritonista Betetta, ki ni mogel vsled prehlajenja nastopiti, in sicer „Arijo paža“ iz Mayerbeerove opere „Hugenoti“ in Vilharjevo „Nezakonsko mater“. Baš v zadnjih dveh je pokazala gđ. Devova, kako v resnici pojmuje muzikalno vsebino pesmi ter je z upravnim umetniško interpretacijo podala te piete. Njen srebrnogi glas, ki je podoben po svoji mehkozi glaslu slava, ki poje v tihih mraku, razvil se je osobito v čisto lirskih partijah do tolike svežosti in boje, da smo se čudili. Glavna poteza umetnosti gđ. koncertne pevke pa je iskrenost prednašanja. Čuli smo umetnico, ki stoji na višini svoje stroke, a toliko lirskega čustva niso našli z lepa. Vsled tega pa je fascinirala občinstvo, in to ni bila ahka stvar, ker v auditoriju je bila elital belgrajska in jugoslovanska, ki se ne vda je rada iluzijam. Ker imamo baš pri rokah par belgrajskih journalov, navedli bomo ekscerpt iz par kritik, da se naša publika prepriča direktno, kak triumf je doživela v kraljevi stolici srbski gojenka „Glasbene Matice“. „Večerke Novosti“ pišejo o jugosl. umetn. večeru: „Predstavljanje je bila dramska slika „On“, to je po onom neprestanem nagovestovanju kakor azaz „On“ ima, sila najlepša uvertira za drugi deo koncerta, za umetniško pevanje gđice Mire Devove. Kada mlada Almaza (devovka v dram. sliki „On“), lepa in zaljubljena devovka u malvarama svilenim, puna ljubavne čežnje, najzanosnijim in najstrastnijim glasom po nekoliko puta slatko izjavi kakav azaz... azaz ima „On“, tada se mogu praviti naj lepše iluzije o čarobnem glasni, koji on ima, kojim zavoli devojke in hamune, ali kada zatim zapeva gđica Devova, onda se čuju kakav azaz (glas) ona ima. Ona svojim pianom zadivljava slušaoce, preobražava ih, uzvišava i privlači sebi. A kada se graciozno pokloni na burno aplodiranje, ono postaje još burnije in trajnije. Ona je odpevala pet pijesa. Sa dvema je zamenila gosp. Betetta, sto je slušao-cima bilo vrlo drage, a peti je odpevala kao burno izazvana. „Svobodna Reč“ piše: Od solista najviše istakose gospodjice Mara Čeren (pianistka) in Mira Devova. Junakinja večera bila je gđica Devova, slovenačka koncertna pevačica. Njen pianissimo, njena kolozatura je nešto, što se davno nije čulo u Beogradu. Ona peva, kao što bižtrebalo, da se govori, toplo, iskreno, glas njen dira srce. „On, ki je sam bil ljubi moj... itd.“... Jugoslovensko umet. večer ostane zlatan anal u istoriju srbskog pozorišta. Pripisli so prelaskava poročila tudi drugi dnevniki, ki jih nimamo baš pri roki, n. pr. „Politika“ itd., poleg tega prva srbska revija: „Srbski književni glasnik“. Gospici Miri Devovi koteli so ponuditi v Belgradu po triumfalnem nastopu takoj laskav angažma kot koncertni in operni pevki, z ozirom na izvanredni slavni uspeh.

— **Umrli** je Solkanu pri Gorici gđ. Albina Blasnikova, solastnica tiskarne in posestnica. Prepeljali so jo v Ljubljano in jo danes popoldne pokopali.

— **Ponarejeni dvajsetkronski bankovci**, ki sedaj krožijo po Dolenjskem, so posebno rdeče barve, obrazi angeljev so slabo izdelani, pod št. 20 pride pri ponarejenih ograki napis pod rob, v tem, ko je na pravem bankovcu vspreledno s spodnjim robom številke. Pri napisu »SZAM« je nad A akcent od leve proti desni strani obrnjen, ko je na pravem bankovcu od desne proti levi. Številka pri napisu »Serie« je pri ponarejenem bankovcu nižja kot beseda.

— **Cvetočo jablan** v megljeni jeseni je videti v Sodražici na vrtu g. Jelovška.

— **Izpred sodišča**. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1.) France Jurjavec, dninar v Gabrijlu, je grozil večkrat svoji sestri, da jo ubije. J. zen je nanjo zaradi tega, ker je na javni dražbi kupila njegovo posestvo, ki ga je on z malomarnostjo in pijančevanjem zapravil. Pred okoli devetimi leti je ubil iz jeze ženo in svoje sestre in se je moral za to pokoriti s petletno težko ječo. Še sedaj ji ne da miru ter pravi, da mu je žal, da ni takrat, ko je izvršil uboj, ubil tudi nje, da pa mora sedaj na vse plati teči kri, ter da jo seseke. Tudi dninarju Antonu Mehkoti, ki je delal pri sestri, je z odprtmi nožem v roki grozil ter mu žugal pred njegovo hišo, da mora tega črnega hudiča ssekat, in da ne pojde prej domov, dokler ne bo kravega potu potil. Ni torej čuda, če sta se ga oba bala. Obdolženec se zagovarja, da, če je sploh kaj grozil je to storil le v pi-

janosti, kar so pa priče odločno zanikale. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe. 2.) France Pintar, mlinar v Mošnjah, se je sprl v Rotarjevi gostilni v Globokem s posestnikom Gregorjem Jelencom. Ker se je pa Jelenec obdolženou nastavljal, rekoč: „Le udari, če imaš korajžjo!“ ga je Pintar udaril s kucipco po glavi ter mu prizadejal težko poškodbo. Obdolženec ne taji dejanja ter pravi, da je to storil le v jezi. Obsojen je bil na 4 tedne ječe. 3.) Brezposelna Jera Peterel iz Kr. njske gore priznava, da je res v večernem vlakcu med postajama Kranjska gora in Hrušica vzela delavcu Marku Matijeviču možnjo z vsebino 10 K 60 vin, poročni prstan, vreden 6 K. in nekaj poštnih znamk; na sumu je bila tudi, da je izmaknila Mariji Robič spodnje krilo, vredno 4 K. Obtoženka je bila lansko leto dalj časa v blaznici in psihiatra sta se izrazila pri razpravi, da je njen duševni stan tak, da ne more biti odgovorna za obitano je kaznjivo dejanje, vsled česar jo je sodišče oprostil zadržbe.

— **Glas izpred justične palače**. Pri neprestanem in obilnem deževju letošnje jeseni se je vendar le izkazala potreba, da se kaj stori in ukrene za uboge pasante, ki vsak dan trumoma prihajajo v novi naš justični dvorec. Slavni magistrat ljubljanski opozarjamo, da je prehod čez sodniške ulice in čez Miklošičevo cesto — malodane — človeškemu življenju opasen. Vzpričo velikega in pomnožnega prometa in vzpričo velikanskega blata, katero gazimo dan na dan, usodimo si ponižno prošnjo, da blagovolni mestni magistrat poskrbeti za blakovane prehode čez Miklošičevo cesto in Sodniške ulice pred justično palačo in s tem odpravi zlasti — za zimski čas veliko nevarnost in nesnogo za ljubljansko justico.

— **Utonil** je dne 18. junija t. l. na britskem parniku „Columbia“ nahajajoči se kurjač 33letni Fran Reinhold. Mornarskem uradu v Trstu je naznanjeno, da je bil Reinhold avstrijski državljan in da so njegovi sorodniki neznanu kje v Avstriji. Zapustil je 14 K 70 vin. in vrečo obleke imovine, katero dobe njegovi sorodniki, ako se zglašijo pri e. kr. mornarskem uradu v Trstu. Pokojnik ni znal pisati in je visok 5 črviljev in 3 palce.

— **Vojaški pogreb**. Včeraj ob 4. popoldne je bil pogreb enoletnega prostovoljca Rudolfa Köhlerja iz Hranilnične ceste št. 2. Udeležilo se ga je mnogo častnikov in ker je občinstvo izvedelo, da bodo šli za pogrebom v svoji uniformi tudi „Karnijolci“, katerih član je bil pokojnik, je bilo mnogo radovednežev, da so si ogledali te „Kulturträgerje“. — **„Kjer čukni poj“**... Notice, v kateri smo pod tem zaglavjem poročali o ekscesu pijanih zganjarjev, je v toliko popraviti, da se dotični dorodek ni primeril v vinski kleti „Čitago“ na Dojenjski cesti nego pri Čehu na Karolinski cemlji.

— **Ubegel prisiljenec**. Dne 26. t. m. je pobegnil prisiljenec Karel Stančar, 42 let star, rodom iz Mokronoga v krškem okraju.

— **Delavsko gibanje**. Včeraj so se odpeljali z južnega kolodvora v Ameriko 4 Slovenci. — Na Dunaj je šlo 36 Kočvarjev kostanj peč. — V Hrušico se je odpeljalo 25 Hrvatov, nazaj jih je pa prišlo 30.

— **Izgubljene reči**. Gospa Ivana Lipitševa je izgubila zlato brožo, ki je imela v sredi vdolano deteljico. — Marija Pirčeva je izgubila petak.

— **Brzoparnik „La Bretagne“** je 17. septembra iz Havra odplul in 25. septembra srečno v Newyork dospel. Vozil je 7 dni 22 ur. Zastop potovalna p.sarna Ed. Šmarda v Ljubljani.

— **Najnovejše novice**. — Vstaja kitajskih boksarjev? Iz Sangtuna se poroča, da so začeli boksarji deliti lističe med prebivalstvo, kakor so to delali pred izbruhom vstaje leta 1900 V lističih se baje določa, naj se 17. oktobra uničijo vsi tučci.

— **Princezinja Lujiza Koburška** je izjavila, da ne misli izdati svojih spominov v knjigi, ker v „Lindenhofu“ ni smela ničesar pisati ter niti papirja ni dobila.

— **Poneverjenje v naučnem ministrstvu**. Pisarniški oficijal v naučnem ministrstvu, Fr. Draschlik, je poneveril 26.000 K dijaških štipendij in „Mensae academicae“ ter pobegnil.

— **Odvetnik — poneverjalec**. V Temušcu (Ogrsko) so zaprli odvetnika dr. Abonyia, ki je poneveril svojemu klijentu 100.000 K.

— **Romunski kralj** je sprejel danes avstrijskega ministra grofa Goluchowskega v avdienco.

— **Romantičen beg iz samostana**. Mesto Troyes je razbur-

jeno, ker je neka mlada dama ušla iz ondotnega samostana. Ugledni meščan Debaro je pripeljal pred nekatere tedni svojo zelo lepo, šele 16 let staro hčerko v samostan „Dobrega Pastirja“ ter izjavil, da želi, naj bi hči do svoje polnoletnosti zaradi važnih rodbinskih razmer ostala v samostanu. Deklica se je navidezno voljno vdala novemu življenju ter se ves čas obnašala tako zgledno, da ji niso zabranili, ko je pratečeno soboto prišel eleganten gospod, kakih 26 let star s pisnom očeta Debareta ter prosil, da sme z deklico, svojo nečakinjo govoriti. Deklica je privedla neka nuna pred zamreženo okno, izza katerega je govorila s stricem. Mladi stric ji je začel takoj ostro oditi, zakaj jo napravlja staršem toliko britkih ur, da so jo morali poslati v samostan. Deklica je začela glasno ihteti ter obetati, da se poboljša. Še stari nuni so se porosile oči nad eksano grešnico. Pri slovesu je prosil stric, da bi smel nečakinjo poljubiti, kar je nuna dovolila ter v ta namen odprla vrata na omrežja. Komaj pa se je okno odprlo, začela je gospica plezati skozi istega. Prestažena nuna jo je sgrabila za krilo ter jo začela vleči nazaj, toda strica je sgrabila deklica za rame ter jo srečno potegnili k sebi. Nuni se ostalo v rokah le krilo. Pred samostanom je čakal zaprt voz, ki je v diru odpeljal strica in nečakinjo, ne da bi bili dobili do danes sledu o njima. Ni treba praviti, da je bil strica ljubček lepe deklice, zaradi katerega je morala z doma v samostan.

— **Francoska galanterija**. Velikemu francoskemu pesniku Viktorju Hugonu je nekoč, ko se je peljal v omnibusu, padla vsled neprovidnosti neka dama na kolena. Ko se je jela vsa prestrašena opravičevati, segal ji je galantni pesnik hitro v besedo, rekoč: „Jaz se Vam pa zahvalim.“ Še galantnejše je odgovoril nekoč pisatelj Barbey d'Aureville. V nekem salonu se je namreč mlada lepa dama usedla na njegov čisto nov cilindar ter ga pomerkala. Ko je opazil pisatelj, v kako zadrego je prišla dama vsled tega, ji je rekel, da bi ji prihranil sitno opravičevanje: „Milestiva, moj klobuk je obžalovanja vreden, ker se ne zaveda sreče, ki ga je ravnokar zadela.“

— **Srečen oče**. „Vodim vam srečo, Theodore“ „Roosevelta“, — tako se glasi napis na fotografiji, katero je dobil oče 25 otrok, od predsednika Roosevelta. Srečni oče se imenuje S. P. Swertwood, po pokliuču železničar in Mountain Top, v Severni Ameriki. Pred par dnevi je čital v nekem časopisu, da Roosevelti ljubijo rodbino, katere imajo mnogo otrok, za kar je poslal predsedniku imenik svojih otrok s zatačnimi podatki o njihovem rojstvu. Zajedno mu je pripisal sledeče pismo: „Jaz sem oče petindvajsetih otrok in enajstih vnukov. Ako mi pustiti usoda, bomo jaz kakor tudi moji otroci, dne 8. novembra glasovali za vas in Fairbanksa. Swertwood se je oženil l. 1881, ko je bil star 18 let, dočim je bila njegova soproga stara 14 let. Vseko leto sta imela enega otroka in dvakrat po dvojčke. Sedaj imata že sedem let „premirja“.

— **Brusnice — zdravilo**. Na Ruskem so brusnice kot zdravilo proti trganju zelo v čišlih in jih ne rabi samo ljudstvo, ampak jih predpisujejo tudi zdravniški svojim pacientom. V ta namen se pa porabijo jagode in perje. Po poročilih ruskih zdravnikov so pomagale brusnice že pri zastarelem revmatizmu, ko je bilo vsako drugo sredstvo brezuspešno. Vendar so se pokazali po zauživanju brusničnega perja znaki zastrupljenja. V farmakološkem zavodu odeskega vsučilišča že poizkušajo s tem načinom zdravljenja. Poizkusi na živilih so pokazali, da perje omenjene rastline omeji izločevanje mehurne kisline, in to je po mnenju večšakov posledica zmanjšane tvoritve omenjene kisline. Perje pospešuje dalje odvajanje in ima antiseptične lastnosti.

— **Dojilja italijanskega prestolonaslednika**. Zdravnik italijanske kraljice dr. Quirico je izbral med Piemontezinjami dojiljo za novorojenega italijanskega prestolonaslednika princa Humberta. Dojilja je 24 letkega gumbarda v Raceonigu, žena nekega stara, ter mati lepega in čvrstega sinčka.

— **Dojilja** je že prispela s svojim sinom v kraljevi grad v Raceonigu ter se zavezala, da bo za 2 leti prekinila vsako zvezo s svojo rodbino. Določena ji je plača 600 kron mesečno, a po dveh letih se ji določi dosmrtna renta 100 K mesečno. Seveda se bo za časa njene „dvorne“ službe z njo postopalo najobzirneje. Podrejena ji bo cela četa služabnikov in služabnic. Podrejena je dojilja le kraljični dvorjanki, lepi Anglezinji Dickens, do katere ima kraljica neomejeno zaupanje.

— **Obleka angleškega kralja**. Kralj Edvard se vsak dan najmanj trikrat preobleče. Zjutraj nosi kralj lahko črno, temno modro ali temnoprogasto obleko. Ako pa je kralj na

lovu ali na Škotskem, obleče športno obleko s tirolskim klobukom. Pred obedom se da navadno kralj masirati. Ako bi kralj vsako obleko le dvakrat oblekel, potreboval bi na leto 1095 oblek, ki bi veljale 200.000 K. Resnica pa je, da je kralj v tem oziru zelo štedljiv ter še danes po dvakrat na teden nosi isti frak, ki si ga je dal napraviti za svoje kronanje. Vsekakor pa ima največ obleke med vsemi evropskimi vladarji. V njegovih treh glavnih gradovih ima nad 200 oblek in nad 100 raznih klobukov in kap. Vrhutega ima tudi več kožuhov. Najrajši ima hlače s tankimi progami po dolžini ter bele telovnike. V vsem letu potrebuje kralj le kakih 30 novih oblek.

— **Dvojno življenje v Ameriki**. G. Cleark se si stavi v New Yorku palačo, ki bo po krasoti in dragocenosti prekosila vse dosedanje stavbe v Ameriki. Palača bo veljala 25 milijonov. — Gđ. Pavlina Astor se je zaročila s stotnikom angleške garde. Njena dota znaša 20 milijonov funtov štrl. — skoraj pol milijarde kron. — G. Klaus S. rackets je podaril svoji hčeri 350.000 K. da se uredi svojo sobo. — G. Watson si gradi kopališče, v katerem bodo kadji iz masivnega srebra, pipe pa iz rezljanega zlata. Cena: dva milijona kron. — G. Celia Wallace v Čikagu nosi obleko, ki je veljala 200.000 K. — V New Yorku in Čikagu se povprečno vsak dan usmrti 20 oseb zaradi bede.

— **Ozemlje ameriške zveze** se je zopet povečalo. Na otoku Samoa je kralj Manue odstopil vrhovno oblast nad svojimi otoki Ameriki in podredil celo svojo deželo ameriški kontroli.

— **Nemško cesarstvo** se sedaj že tudi lahko ponada z veliki dolgoti. Nima jih nič manj kot tritisoč milijonov mark.

Književnost

— **Vekoslav Spindler**: Zapisal je jug. V lastni založbi. Tiskala Binko & Zika v Pragi 1904. str. 84. Citateloj = Ljublj. Zvonac je Vekoslav Spindler ljub. znanec. V pridujoči knjižici je Spindler zbral lepo vrsto svojih pesmi. R. zume se samo ob sebi, da ispregovorimo o njih še obširneje. Za danes le opozarjamo občinstvo na ta snopci, ki obsega pristno pesništvo. Cena 1 K 10 vin. s pošto, sicer 1 K.

— **„Popetnik“** ima v št. 9. sledečo vsebino: Počegar: Prosveta. Ivan Šega: Risanje v ljudski šoli s čurom na zahteve sedanjosti. K. Šapin: O ljudski šoli in materinem jeziku. Mihail Iglar: Učati neopir ali ubiti. Fr. Košbek in M. J. Nerat: Spomini na potovanje v Norimbork. Razgled. Pedagoški paberki. — Kronika.

— **Učiteljski koledar** je izšel v založbi R. Šeberja pod naslovom „Ročni zapisnik s imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Južnem Štajerskem in Primorskem in z osebnim staležem ljudskošolskega učiteljskega šolskega leta 1904—1905. Uredil je to knjigo, in sicer jako skrbno, g. Stefan Primožič, vodja kranjskega ustanovnega zavoda za gluho in slihe v Ljubljani.

— **Tretja zbirka učnih slik** po podanih hospitacijah krškega in lutijskega okraja. Izdal Ljudevit Stiasny. Učitelji močno hvalijo te zbirke učnih slik kot jako dober pomoček pri poučevanju. Dobi se knjiga pri R. Šebri v Postojni.

Telefonska in brzjavna poročila

Dunaj 29. septembra. Danes je cesar sprejel nadvojvodo Otona v posebni avdienci. Z ozirom na zadnje dogodke se pripisuje tej avdienci poseben pomen.

Dunaj 29. septembra. 44 letni oficijal v naučnem ministrstvu, Franc Draschlik, je defravdiral 26.000 K in je pobegnil.

Budimpešta 29. septembra. Več uglednih meščanov je ovadilo pri honvedskem ministrstvu fml. princa Koburga, imetelja pošpolka št. 56. zaradi njegovega postopanja proti svoji ženi princezinji Lujizi in proti Gezi Mattachichu. Ovadba zahteva, naj se princ Koburg postavi pred častni sod.

Pariz 29. septembra. Socialno-demokratski poslanec Briant, ki bo poročevalec o zakonu glede razveljavljenja konkordata, pojasnjuje, da misli večina denar, ki se prihrani od izdatkov za cerkvene namene, porabiti za razbremenjenje milij in sred-

njih kmetovalcev, ki so sedaj najtrdnjše opora klerikalcev.

Rusko-japonska vojna

London 29. septembra. „Daily Mail“ poroča, da so Japonci samo še 1600 metrov oddaljeni od glavnih trdnjav Port Arturja. Zavzeli so trdnjave št. 4, 5, in 6, a dvomljivo je, če jih morejo vse te pozicije v območju velikih topov v glavnih trdnjavah. Od Takušana sem so poskusili Japonci velik napad, a so bili z ogromnimi izgubami odbiti.

London 29. septembra. Veliki japonski naskok na Port Artur, ki se je začel dne 19. t. m., je bil popolnoma brezuspešen. Rusom se je posrečilo pregnati Japonce iz vseh važnejših pozicij, kar so jih bili zavezali. General Stössel je s čudovito genijalnostjo uredil obrambo tako, da imajo Japonci zlasti vsled ruskih min pri vsakem naskoku uprav strahovite izgube.

London 29. septembra. „Express“ javlja, da je nastala na Japonskem velika nevolja, ker Port Artur še ni zavzet. Razni listi pozivljajo japonske generala, ki vodijo obleganje, naj se sami usmrte.

London 29. septembra. Japonska vlada, ki je doslej vedno zatrdjevala, da ima dovolj denarja za vojno, se pripravlja za najet. je novega posojila v znesku 120 milijonov kron. Zadojlo posojilo je bilo v inozemstvu po kurzu 86; zdaj hoče vlada najeti posojilo doma in upa, da je vsled patriotizma japonskih kapitalistov dobi po kurzu 92.

London 29. septembra. Kuro-patkinova armada nadaljuje s priredbo velikih in močnih utrdh. Japonske pozicije so Rusom natančno znane, ker jih opazujejo iz balonov.

Poslano*)

„Slovenec“ se je glede plače organista v Boštanju na najgri način zagnal v g. župnika Berce. Dase spozna resnica in obenem podla laš „Slovenec“, izjavljam naslednje:

Uredništvo „Slov. Naroda“ sem jas sam informiral o dohodkih, ki sem jih imel v Boštanju. R. s, da me je g. ž. župnik Berce sprejel v službo, prisrati pa moram, da je g. župnik Berce mene in mojo družino ves čas vzdrževal in skrbel, da sem dobil kaj postranskega zaslužka ter mogel ishajati. Te njegove redke dobrodrotosti mu nikdar ne pozabim in mu bom zanj vedno hvaležen. Tudi svojem nasledniku župniku g. Hierscheju je priporočal, naj me podpira, ker ob dohodkih organistske službe ni mogoče živeti. Gospod Hiersche pa se za to ni zmenil. Namesto da bi bil šel meni in cerkvenim pevkam na roko, nas je vse skupaj gredo gledal. Posledica je bila, da je polovica pevk v kratkem času odstopila. Da, župnik Hiersche je bil zavisten celo zato, ker so me dobri ljudje prostovoljno podpirali. Toliko resnici na čast.

V Ljubljani, 29. sept. 1904.

Josip Šušteršič

bivši organist v Boštanju.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano*)

gospodu Fr. Iglju, trgovcu s papirjem in šolskimi potrebščinami

v Ljubljani.

Konkurencija papirne trgovine v Ljubljani je pač neznosna, torej si pomaga marsikdo z reklamo, katere je pa bila vsaj do zadnjih let dostojna. Vi, gosp. Iglj, oddajate šolski mladini „Šolski red — Schullordnung“, na katerem stoji v nemškem in slovenskem jeziku dosledno:

Za šolsko mladino vse 10% ceneje, kakor pri vsaki drugi trdki, Fr. Iglj.

Povemo Vam, da kaj takega noben poljski čifut ne napravi. Če ste hoteli peska mladini v oči natresti, bi opustili besede: kakor pri vsaki drugi trdki.

Trgovci papirja in šolskih potrebščin v Ljubljani, kateri tudi davek plačujejo in radi pošteno živé.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

**Venci-
trakovi**
J. S. Benedikt, Ljubljana.

Optični zavod
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 26
priporoča veliko zalogo vsa-
kovratnih očal, naočnikov,
daljnogledov ter vseh opti-
čnih predmetov.
Popravlja in po-
štar naročila,
se izvrše točno
cenó in takoj

Josip Reich
« parna »
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje suknja
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Pariski moderci!

Pariski moderci!
Sprodaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. jaz. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolinje itd.
Posebno priporoča slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporoča se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznano rešeno
in fino po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.
**Za jesensko in
zimsko sezono**
se priporoča trgovina s
suknenim, s platnenim in
z manufakturnim blagom
HUGO IHL
××× v Ljubljani ×××
v Špitalskih ulicah št. 4.
Vzorci na zahtevanje poštino prosto.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78.324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseslovesno narodno upravo.
Vsa poslanila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.
3-112
Zavaruje poslopja in premoženje proti
pošarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Ušiva najboljši sloves, koder posluje
Dovoljuje iz čistega dobička izdatke
podpore v narodne in občnkoristne
namene.

**Šestmesečni
učni kurz za italijansčino.**
Kdor se hoče tega kurza udeležiti, se
prosi, da to naznani do 1. oktobra na
Sv. Petra cesti št. 47
I. nadstr., levo. 2747-2

S 1. oktobrom t. l. se oddajo
v Metelkovi ulicah št. 19 prostori,
v katerih je bila nastavljena prejšnja
ljubljska zaloga Mengiške pivovarne.
Prostori obsegajo: 2770-2

stanovanje
obstoječe iz treh sob, kuhinje, sobe za
služinčad, podstrešje, dalje hlev za
3 konje, prostorno dvorišče in še raz-
lični drugi prostori.
Ogleda se lahko tamkaj. Natanč-
neje se poizve pri gospodu Franu
Leskovicu, Kongresni trg št. 2, I. nad.
od 8. ure zjutraj do 12. ure opoldne.

Razpis učiteljske službe.
Na petrazredni deški ljudski šoli
družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv.
Jakobu v Trstu se razpisuje služba
učitelja, oziroma učiteljice s
provizoričnim, oziroma definitivnim na-
meščenjem.
Definitivno nameščen učitelj dobiva
na leto 1.400 K plače in 500 K stan-
narine ter ima pravico do 6 petletnic
po 200 K, učiteljica pa dobiva na leto
1.200 K plače in 400 K stanarine in
ima pravico do 6 petletnic po 150 K.
Pravilno opremljene prošnje naj se
vložijo pri podpisnem vodstvu do dne
10. oktobra 1904.
Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
dne 22. septembra 1904.

Grenčica
„Florian“
in likér 5-222
„Florian“
najboljša kapljica za želodec.

**Zgodovinska povest
iz francoskih časov
na Kranjskem**

„Pod novim orlom!“
(ponatis iz „Slov. Naroda“)
je izšla!
Ta povest je, izhajaje v „Slov.
Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in
živo zanimanje po vsej deželi ter smo
jo morali na mnogostransko izrecno
zahtevo izdati v posebni knjigi.
Dobi se edino-le pri
L. Schwentnerju v Ljubljani.
Izt's po K 1-60, po pošti K 1-80.

Po vseh kulturnih
državah re-
gistrirana
Na drobno
ne
proda-
java.
LEVOVA ZNAMKA
za
srajce
ovratnike
in manšete
1898-23
M. Joss & Löwenstein
c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Franc Stupica
Ljubljana
Marije Terezije cesta 1.
v Ančnikovi hiši zraven „Figovca“
priporoča slamozeznice, mišlinice,
čistilnice, gepeljne, preše za gro-
zdje in sadje, samokoline, pluge
in brane najboljšega izdelka;
dalje: sesalke za vodo in gnojnice,
pocinkane, asfaltirane, svinčene ovi
za napeljevanje vode, razne tehtnice
z uteži, štedilnike, kuhinje, opravo,
nagrobne križe, nakovalna, privlake
žage in kotle za kladje in žganje.
Portland in Roman cement
železniške šine in traverze, poljaki
mavec. 1109-24
**Mizarstvo, tesarsko in klju-
čavničarsko orodje**
ter vse druge, v železno stroko
spadajoče predmete.
Vedno velika zaloga
špecerjskega blaga.

**Elegantno meblovana
mesečna soba**

v pritličju, s posebnim vhodom, se odda
s 1. oktobrom v Gosposki ulici št. 15.
Poizve se istotam, pisarna levo.

Uradnik
vešč knjigovodstva in trgovske ko-
respondence išče za popoldanske ure
opravila v kaki pisarni ali kontoarju.
Ponudbe na upravnishvo „Slov.
Naroda“. 2784-2

**Spreten
jutrnji zaračunalec**
(Frührechner)
in
marker
se sprejmeta takoj.
Več pove posredovalnica za delo
in službe Th. Nowotny, Dunajska
cesta št. 11 v Ljubljani. 2785-2

Izvanredno fino staro
slivovko
pristno marelično žganje
(Aprikosen-Destillat),
medicinalni konjak, jamaika
rum itd. itd.
priporoča trgovina s špecerijo, delikate-
sami in vinarna
Franja Kham
Miklošičeva cesta. 2780-2

V najem se vzame
posestvo
z večjim lepim travnikom na peščenih
zemlji blizu železnice. Hiša mora imeti
klet in 4 do 5 sob. 2302-1
Ponudbe pod „Posestvo“ uprav-
ništvu „Slov. Naroda“.

Šivilja
ki zna dobro krojiti in šivati, išče dela
po hišah ali za doma. 2789-3
Izve se v prodajalnici: Franc
Medic, čevljar, Marijin trg št. 5.

Udeležnik
z vlogo 10.000 K se išče za izdelovanje
večje množine priljubljenega, dobro
vpeljanega in prav primerne pred-
meta z veliko razpečavo.
Dopisi se prosijo pod šifro „Rentabel“
upravnishvu „Slov. Naroda“. 2782-2

Poučujem v francosčini
(gramatika, konverzacija, literatura)
kakor doslej na svojem stanovanju
Mestni trg št. 11.
ANA BOLD 2734-2
državno izprašana učiteljica.

Letovišče
gostilna „Laverca“
preneha s 1. oktobrom in se
otvori zopet spomladi. 2

Vljudno javljam slav. občinstvu,
da imam na razpolago ves čas lovske
sezone vsak dan sveže 2788-2

srne in zajce.
Kršan, Gosposke ulice št. 15.
(Palača Auersperg.)

Mesnica
na Javorniku, tik glavne ceste, na
zelo obljudenem prostoru, se odda za
več let spretne mesarju pod ugod-
nimi pogoji v najem. — V hiši je tudi
stanovanje.
Ponudbe sprejema in pogoje stavi
Marija Bregant, posestnica na Ja-
vorniku. 1700-1

Patent HATSCHEK 2252-8
Škrilj-Eternit
(zakonito zajamčeno oznamenilo za ASBESTNI CEMENTNI ŠKRILJ.)
Najboljša streha sedanjosti.
Varna pred ognjem in viharji, klu-
buje vsem vremenskim vplivom, ne
potrebuje poprav, je lahka, lična in cena.
Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK
Vöcklabruck Dunaj Budimpešta Nyerges-Uyfalu
Gor. Avstrijsko. IX./I., Berggasse II. Andrássystr. 33. Ogrsko
Najdalekosežneje porošstvo.
Spričevala prve vrste.
= Zahtevajte vzorce in prospekte. =
Glavno zastopstvo za naša pokrajine: **Delniška družba portlant cementa Dovje**, v Trstu, via Geppa 2.

Laki za kočije, najboljša znamka sveta!
Zastopstvo in zaloga za Kranjsko prve ameriške tovarne za lake
Standart Varnisch Works New-York
pri **BRATIH EBERL** Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
tovarna za oljate barve, lake in firneže.
Senzacionalni uspehi!

Indra Tea

Zahtevajte samo pravi
najfinejši in najboljši čaj na svetu.
 Najfinejši zajutrek, izvrstna južina.
 Najboljše sredstvo proti prehladi.
 Osobito priporočljiv za pokvarjen želodec.
 Pospešuje prebavo ter brani želodec boleznim.
Dobiva se v drogerijah in boljših trgovinah s specializiranim in delikatnim blagom.
 Naraven le v originalnih zavojih s stalno ceno.
 Na veliko pošilja

Indra Tea Import Company Trst 3.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osebni vlak v Podnart-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osebni vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregence, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m zvečer z Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejovice, Lince, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal z Inomosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki. Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči osebni vlak z Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Pozor!

Radi preselitve prodajam od 1. septembra naprej modno in svileni blago po znatno znižanih cenah.

K mnogobrojnemu obisku se priporoča

Ernest Sark
 Stari trg št. 1.

Modna trgovina se nahaja od 1. novembra nadalje v sedanji Schwentnerjevi trgovini na vogalu Židovske ulice in Dvornega trga. 2451-8

Pozor!

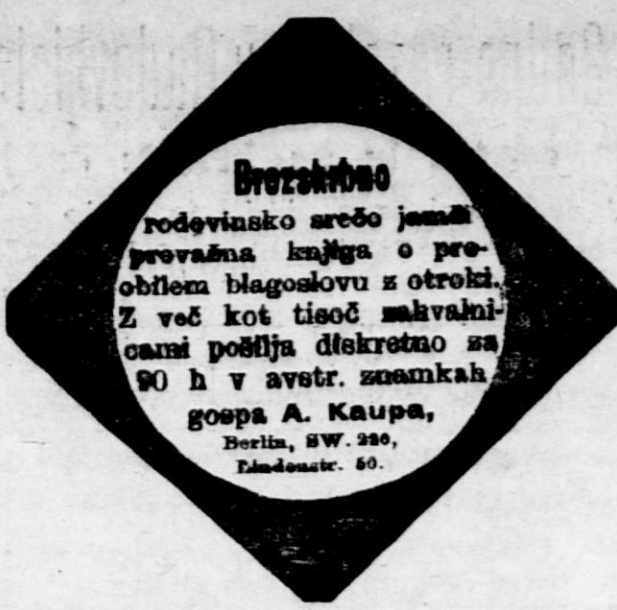
Bogata izbora

ovratnikov s kapucami iz velblodje dlake

za gospode in dečke . . . od gl. 3.— naprej
 double športne suknje, dolge, za dečke in gospode . . . " " 5.—
 damska krila iz sukna, moderne fasone . . . " " 2.—
 damske jopice in paletoti, za jesen in zimo . . . " " 3.—
 bluže po najnovejših risbah, mični vzorci . . . " " 1.50
 Velikanska izbora moških in deških oblek, otroških oblek, zimskih sukenj, havelokov po čudovito nizkih cenah; damska konfekcija najfinejše izvršitve.

OROSLAV BERNATOVIČ.

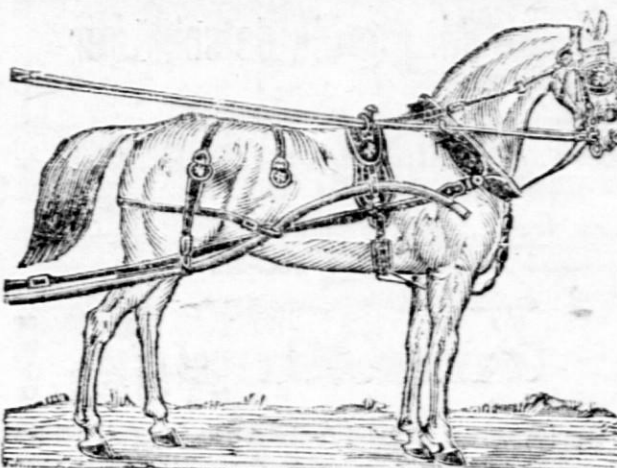
„Angleško skladišče oblek“ v Ljubljani.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani
 Sv. Petra cesta št. 2
 Filijalka:
 Resljeva cesta št. 7

priloga:
 Najboljše urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, sloških zvezkov, bilježnic, črnila itd.
 Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole.
 Nastenske table za Crnivo, črno računalno.
 Solne knjige za ljudske šole.
 Molitvenke v raznih vezeh.
 Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.
 Kipe slovenskih literatov.
 Razno galanter. blago itd.
 Nizke cene, točna in solidna posredstva.

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
 Priporočam svojo zalogo najrazličnejših konjskih oprav
 katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.
 Cene nizke.

Najboljši kosmetični predmeti so:

Aida mliho po 60 h cream po 1 K za olepšanje polti in telesa.

Aida ustna voda zobni prašek po 1 K, za gojitev zob in ust.

Aida lasna voda lasna pomada po 1 K, za ohranitev in rast las.

Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik v Ljubljani.

Nadomestke za „Aido“ zavračajte.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem na drobno in debelo 41
 v Ljubljani, Stari trg št. 7
 priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, pristo bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po najnižjih cenah:
 1 kg. 60 h, več a 70 h, pri nakupu večje množine se ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Vinogradski količi.

Gozdna uprava Mokrice na Dolenjskem, južne železnice postaja Brežice ali Samobor-Zagrebska železnica se bo prodalo okoli

500.000 klanih, po 3 m dolgih, lepih kostanjevih vinograd. količev.

Ker bodo količi konec februarja izgotovljeni in za odpošiljatev pripravljeni, se priporoča, prijavljati že sedaj omenjeni upravi naročila ali predznanbe.

Gozdna uprava Mokrice
 pošta Josenice na Savi, Dolenjsko.

2645-3

Prisino ljubljansko

Cene najnižje in točna razpošiljatev

kislo zelje krompir

v sodčkih po 25, 50, 100 in 200 kg, v vsaki količini ima naprodaj

N. TERŠKAN

2731-3

v Ljubljani, Hradeckijevo predmestje št. 23.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani vljudno naznanjam slavnemu občinstvu iz mesta in okolice, da otvorim

v soboto, dne 24. septembra staroznano

gostilno „pri Bobenčku“

na Glincah.

Točil bodem pristna dolenjska, istrska in goriška vina, ter cenjenim gostom postregel z gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilni obisk se priporočam s spoštovanjem

2760-2 **Josip Jeglič**, gostilničar.

Originalni vzorci

iz Londona

so ravnokar došli.

P. n. občinstvo se vljudno vabi, da si to lepo blago ogleda.

„Angleške skladišče oblek“ v Ljubljani

Mestni trg št. 5.

2807-1

Rabite samo velenjske salonske brikete

najboljše, najcenejše in najprimernejše kurivo za peči.

Prodaja jih samo trgovina z lesom

St. & C. Tauzher

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 47.

2739-3

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

priporoča

pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (častni križ in zlato svetinjo z diplomom).

Prodaja se v hlebih in štrucih po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočnejše izvršujejo.

Velika zaloga najfinejšega nasladnega peciva, biškotov in suhorja.

183-73

Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

Prevzete gostilne.

Dovoljujem si naznanjati slavnemu občinstvu, da prevzamem
z dnem 1. oktobra 1904

dobro znano gostilno
pivovarne G. Auerjevih dedičev
v Wolfvih ulicah št. 12.

Točil bodem priznati dobro pivo iz pivovarne G. Auerjevih dedičev
ter najboljša domača vina, katera dobivam direktno od vinogradnikov:
cviček, bizeljsko vino, teran in prosekar.

Posebno bodem skrbel za dobro kuhinjo, da mi bode mogoče cenjenim
gostom postreči z najboljšimi gor-
kimi in mrzlimi jedili.

V obilen obisk se vljudo
priporoča
JAKOB ŠPUNT
gostilničar.

Ustanovljeno 1. 1862. Telefon šte. 584.

RUDOLF GEBURTH
c in kr. dvorni strojnik

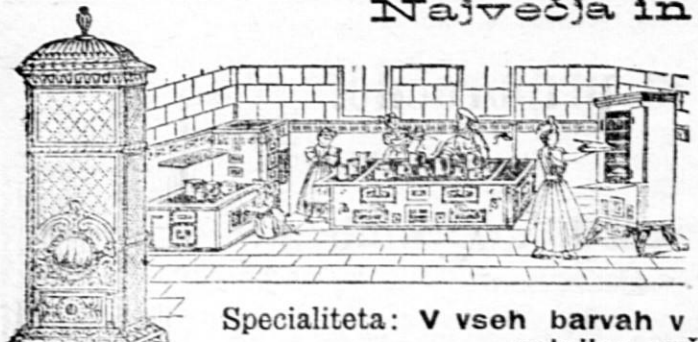
DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, vogal Burggasse.
Največja in najboljše zaloga

peči
navadnih in tudi najelegantnejše
opremljenih.

Specialiteta: V vseh barvah v ognju emailirane peči. Regulacijske
polnilne peči od K 15" naprej.

Štedilniki, ognjišča in strojna ognjišča vseh
velikosti.

Plinove peči, peči z železnimi pečnicami, peči za
peko, sušilni aparati itd. 2459-8 Specialni katalogi zastoj in
poštne prosto.

Sezonske novosti!

kožuhovine - trikot-perilo
klobuki - - - nogavice - -
venci - - - rokavice - -

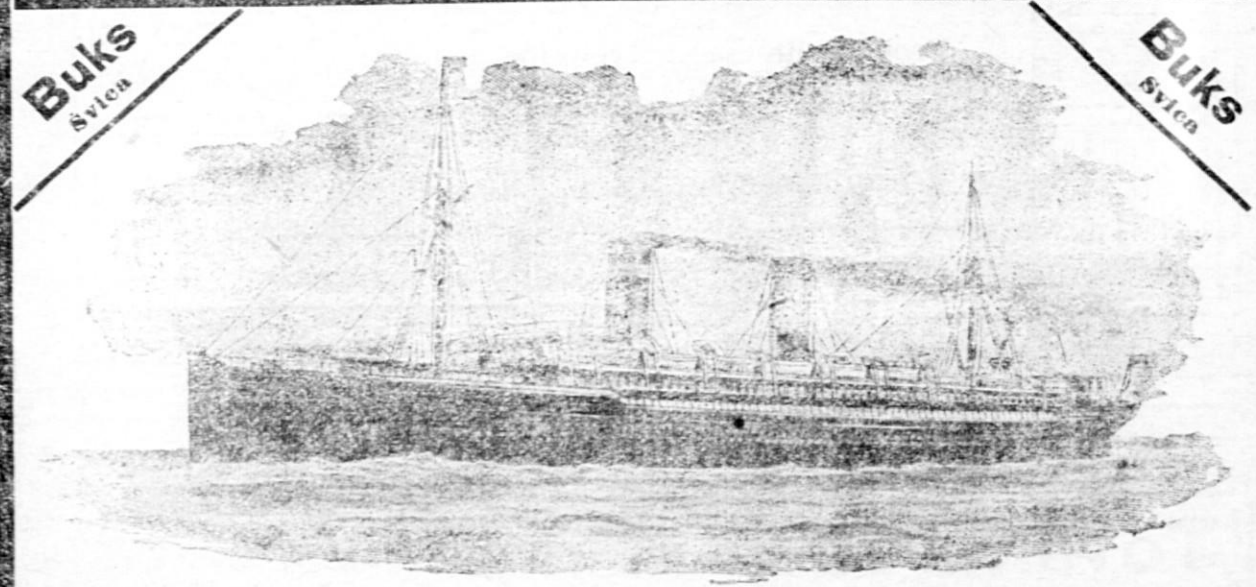
i. t. d. 2812-1

se prodajajo zaradi skorajšnje preselitve
.. po prav nizkih cenah ..

v trgovini modnega blaga
J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg.

Od novembra naprej Prešernove ulice.

Buks **Buks**

Čujte in strmite Amerikanci!

Cena iz Buksa čez
Francosko v New-York samo **gl. 64.**

Cena Ljubljana — Buks samo 5 gl. 3 kr.
„All' right Patner!“ Ako hitiš na Buks, tam se boš vozil
1155-27 **zanesljivo le 6 do 7 dni!**

Vsa natančnejša pojasnila daje zastopnik generalne agenture LOUIS
KAIZERJA (za vso Švico)

IVAN BIHELJ
v Buksu
(Švica).

Buks **Buks**

Sadna razstava v Radovljici
je odprta le še kratek čas!
Vsakdo naj torej hiti, da si jo še
ogleda! Razstava je odprta vsak
dan od 8. zjutraj do vida zvečer.
Vstopnina 30 vin. 2787-3

Pozor!

Zaradi mnogih malovrednih posnetkov
mojih kosmetičnih izdelkov, osobito izvr-
stnega cvetličnega mila (Aida, mila za obraz),
sem dal vse svoje kosmetične izdelke za-
konito zavarovati, in sicer pod besedno
znamko „Aida“, in prosim, da zahtevate
odlej znano mentolovo ustno vodo
in zobni prašek, izvrstna za ohrani-
tev zob in proti dihanju iz ust, dalje vodo
za lase in pomado za ohranjenje dol-
gih in lepih las, kakor tudi cvetlično
milo in creme za polt za ohranitev
lepe in čiste polti vsekdar z dostavkom
„Aida“. Za Ljubljano je zaloga le: Orlova
lekarna na Jurčičevem trgu poleg čevljar-
skega mostu. Z velespoštovanjem

2743-3 M. Ph. Mardetschlager
kemik, lastnik Orlove lekarnе.

Pijte
Klauerjev
Triglav
najzdravejši vseh likerjev.

Znižane cene!
Samo 6 dni
Havra v New-York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
„Francoske prekomorske družbe“.

Edina najkrajša črta
čez Bazel
Paiz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna po-
jasnila daje edino 236-19

oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ed. Šmarda
v Ljubljani, Dunajska cesta 6
blizu znane gostilne „pri Figovcu“.

Čez plan.

To najnovejšo knjigo Zupančičevih
poezij je pozdravila kritika zelo ra-
dostno in jo ocenila izredno laskavo.
„Zlato knjigo“ moderne slovenske li-
rike jo naziva kritik Sever v „Slov.
Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom
in Svet“ sta priznala Zupančiča brez
vsega pridržka za največji lirski
talent med sodobnimi slovenskimi
pesniki. Ta zglasna ugodna sodba
sicer tako nasprotujočih si listov pač
neoporečno dokazuje, da se je poro-
dilo na polju naše lirike nekaj res
nenavadnega, nekaj takega, kar sili
tudi nasprotnika, da to prizna hoté,
nehoté.

Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentner-ja
v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v panteon-
izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Oton Zupančič 2-112

Pasti za podgane, dihurje, krte, miši itd.
patentirani najnovejši ameriški sistem
prodaja in razpošilja trgovina 2653-4
STREL v Mokronogu, Dolenjsko.
Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Vsekdar najnovejše prave
GRAMOFONE
in plošče v veliki izbiri se dobijo
le pri zastopniku Nemške deln. družbe
za gramofone

RUDOLFU WEBER
urarju
Ljubljana
Dunajska cesta št. 20

(Hribarjeva palača nasproti kavarno „Evropa“).

Prodajam ..
na ..
obroke ..
.. Zamenjavam
.. stare
.. plošče

1716-29

Največja
in najboljša zaloga

svilnatih damastov in baržuna
*** po najnižjih cenah ima le ***

Ernest Sark
Stari trg šte. 1.

Naše nizke cene vzbujaajo pozornost!

Trpežni moški čevlji iz usnja z obšivkom par gld. 2-90.	Izvrstni moški čevlji za zavezovati par gld. 3-25.	Močni, gladki moški čizmi (štitleti) par gld. 2-90.
Trpežni ženski čevlji za vsakdanjo rabo par gld. 2-60.	Zelo močni ženski čevlji za zavezovati par gld. 2-90.	Izvrstni ženski čevlji z gumbi par gld. 3-25.
Elegantni, barvani moški čevlji za zavezovati, par gld. 4-—.	Priročni moški čevlji iz jadravine par gld. 1-— do 1-40.	Barvani moški in ženski usnjati sandali par gld. 2-50 — 3-—.
Vsake vrste otročji čevlji rujavi in črni od gld. 1-— naprej.	Elegantni ženski salonski čevlji par gld. 1-50.	Ženski čevlji z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par gld. 2-— do 3-—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravila se najboljše in najceneje izvršujejo.

Alfred Fränkel
kom. družba prej:
Mödlinška tovarna za čevlje
v Ljubljani
Špitalske ulice šte. 9.
Zastopnica: Josipina Herrisch. 736-23